



Generalitat
de Catalunya

Guia de pràctiques correctes d'higiene per a les explotacions de bestiar porcí



Guia de pràctiques correctes d'higiene per a les explotacions de bestiar porcí

Aquest document ha estat reconegut oficialment per les autoritats competents en matèria de seguretat alimentària de Catalunya.

© Generalitat de Catalunya

Text: Equip de treball GPCH

Revisió lingüística: Lúdia Vázquez Teruel

Fotografies: GSP Girona

Disseny gràfic: Freixes-Garriga,scp

Impressió: Euro Gràfica Sant Vicenç

Dipòsit Legal: B-40.628/2009

Octubre 2009

Participants:

ACPS, ADARCO, ADS Bellpuig, ADS Comarques
Barcelonines, ADS Ebre-Delta, ADS Garrigues 2002,
ANAFRIC-GREMSA, ANCOPORC, ASAJA, ASBAPORC,
ASABEPORC, ASFAC, ASSAPORC, FCAC, GSP Girona,
GSP Lleida, JARC, PORCAT i UP.

**Revisat pel grup d'autocontrol de l'Agència Catalana de
Seguretat Alimentària, on hi ha representants de:**

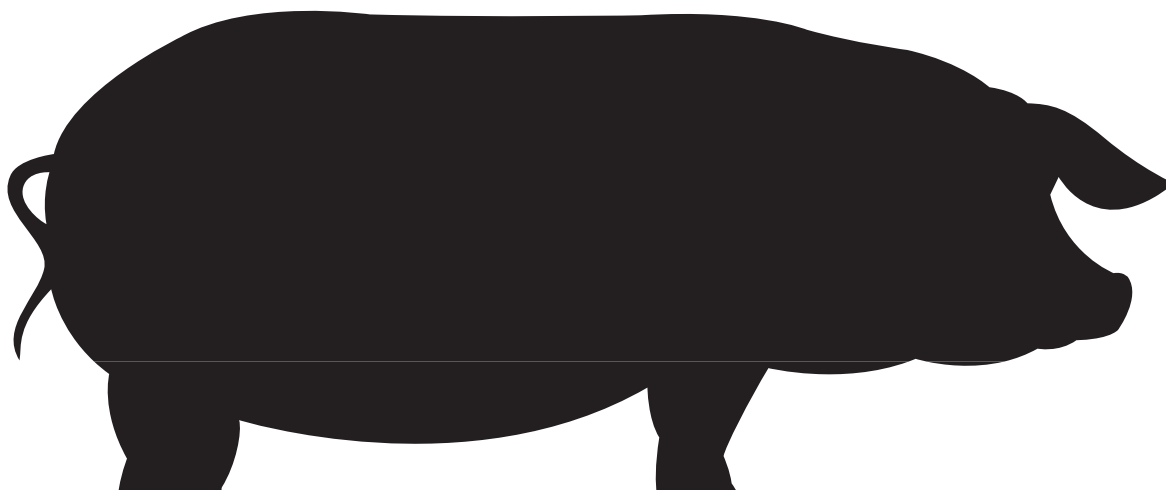
Agència de Protecció de la Salut
Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural
Agència de Salut Pública de Barcelona
Agència Catalana del Consum
Departament de Medi Ambient i Habitatge
Departament d'Innovació, Universitats i Empresa
Federació de Municipis de Catalunya
Associació Catalana de Municipis i Comarques

Coordinació: Roger Vila Llorens (GSP Girona)



Generalitat
de Catalunya

Guia de pràctiques correctes d'higiene per a les explotacions de bestiar porcí



Index

1. Introducció	6
1.1 Presentació	6
1.2 Com s'ha gestat aquesta Guia	7
1.3 Com utilitzem aquesta Guia	8
2. Pràctiques correctes d'higiene	10
2.1 Permisos administratius	10
2.2.1 Objectiu	10
2.1.2 Permisos	10
2.2 Instal·lacions i bioseguretat	13
2.2.1 Objectiu	13
2.2.2 Instal·lacions	13
2.2.3 Bioseguretat	14
2.3 Plans de neteja, desinfecció i control de plagues	17
2.3.1 Objectiu	17
2.3.2 Neteja	17
2.3.3 Desinfecció	20
2.3.4 Desinsectació, desratització i control d'animals domèstics	21
2.4 Sanitat	25
2.4.1 Objectiu	25
2.4.2 Sanitat dels animals	25
2.4.3 Malalties de declaració obligatòria	30
2.5 Medicaments i tractaments veterinaris	32
2.5.1 Objectiu	32
2.5.2 Administració de fàrmacs	32
2.5.3 Conservació i gestió de productes farmacèutics	35
2.5.4 Pinsos medicamentosos	36
2.6 Benestar	37
2.6.1 Objectiu	37
2.6.2 Benestar en l'explotació	38
2.6.3 Transport	44



2.7	Aigua i alimentació	46
2.7.1	<i>Objectiu</i>	46
2.7.2	<i>Qualitat i control de l'aigua</i>	47
2.7.2	<i>Recepció, emmagatzematge i administració dels aliments</i>	49
2.8	Traçabilitat i registres	52
2.8.1	<i>Objectiu</i>	52
2.8.2	<i>Identificació dels animals</i>	52
2.8.3	<i>Documents i registres</i>	54
2.8.4	<i>Informació de la cadena alimentària</i>	56
2.9	Medi Ambient	58
2.9.1	<i>Objectiu</i>	58
2.9.2	<i>Gestió de les dejeccions ramaderes</i>	58
2.9.3	<i>Gestió de cadàvers</i>	67
2.9.4	<i>Gestió de residus especials ramaders</i>	68
2.9.5	<i>Gestió de residus no especials</i>	69
2.9.6	<i>Emissions a l'atmosfera</i>	69
2.10	Personal	70
2.10.1	<i>Objectiu</i>	71
2.10.2	<i>Formació del personal</i>	72
2.10.3	<i>Prevenió de riscos laborals</i>	70
3.	Annexos	75
3.1	Registre de visites	75
3.2	Registre d'animals no identificats individualment	76
3.3	Registre d'incidències i moviments d'animals identificats individualment	77
3.4	Registre d'incidències i moviments d'animals identificats individualment amb altes i baixes a la mateixa línia	78
3.5	Registre de malalties d'animals	79
3.6	Registre d'altres actuacions, inspeccions i controls	80
3.7	Registre d'anàlisis realitzades	81
3.8	Registre de tractaments veterinaris	82
3.9	Registre de control dels animals. Benestar animal	84
3.10	Registre d'alimentació	85
3.11	Registre de substitucions	86
3.12	Informació de la cadena alimentària	87
3.13	Mapa de zones vulnerables	89
4.	Glossari	90

1.1 Presentació

La societat europea és cada dia més sensible als riscos associats al consum d'aliments i demanda uns aliments segurs, innocus, de qualitat i produïts respectant el medi ambient i el benestar animal. Per aquest motiu la nova normativa europea en seguretat alimentària fa extensius els requisits en matèria d'higiene, medi ambient i seguretat alimentària a tota la cadena de producció. Hem de ser conscients que no només produïm animals, sinó que produïm aliments.

Així els ramaders, com a primera baula de la cadena de producció alimentària, hem d'assumir la nostra part de responsabilitat en la consecució d'uns productes segurs i de qualitat. Les condicions de cria, el maneig, la higiene i la sanitat de les nostres explotacions són factors determinants en la qualitat i innocuïtat dels productes que se'n deriven.

La *Guia de pràctiques correctes d'higiene per a les explotacions de bestiar porcí* (GPCH per a les explotacions de bestiar porcí) és una eina d'autocontrol per als ramaders que ens facilita complir els requisits establerts en les diferents normatives europees, estatals o autonòmiques relacionades amb la seguretat alimentària i ens facilita, també, aconseguir tenir les explotacions al corrent de la normativa vigent.

En un mercat cada dia més competitiu, el sector porcí català no pot quedar al marge de les demandes dels consumidors europeus en matèria de qualitat i seguretat alimentària, i tot i que el que s'estableix en aquesta GPCH té caràcter voluntari, representa el compromís del nostre sector per treballar a fi d'obtenir uns productes segurs i de qualitat.

Un cop assolit el reconeixement oficial, aquesta Guia esdevé el document de referència per a tot el sector porcí de Catalunya, tant per a ramaders com per a qui ha de fer-ne el control oficial.

1.2 Com s'ha gestat aquesta Guia?

Aquesta GPCH del bestiar porcí és el fruit del treball en equip d'una comissió integrada per representats d'entitats i associacions dels diferents àmbits del sector porcí. Per això, amb l'objectiu de crear una guia elaborada pel i per al sector mateix, s'ha procurat que tothom hi estigui representat. Així doncs, per redactar-la hi han participat: ACPS, ADARCO, ADS Bellpuig, ADS Comarques Barcelonines, ADS Ebre-Delta, ADS Garrigues 2002, ANAFRIC-GREMSA, ANCOPORC, ASAJA, ASBAPORC, ASABEPORC, ASFAC, ASSAPORC, FCAC, GSP-Girona, GSP-Lleida, JARC, PORCAT i UP.

Els diferents requisits, objectius i pràctiques correctes per assolir una producció segura i de qualitat han estat àmpliament estudiats i debatuts en les reunions periòdiques dels membres de la comissió de treball, procurant que el contingut fos eminentment pràctic i aplicable. També hem comptat amb l'assessorament dels equips de diferents departaments de la Generalitat, a qui agraïm la seva col·laboració.

Però el nostre objectiu no s'acaba aquí; ara cal seguir treballant perquè aquesta feina no sigui en va i fer realitat aquestes pràctiques correctes d'higiene en les nostres explotacions de forma sistemàtica i documentada, tenint en compte que de manera espontània la majoria de ramaders ja les estan duen a terme. Les entitats i associacions que hem participat en la redacció de la Guia ens comprometem a difondre-la i promoure'n l'aplicació.

1.3 Com utilitzem aquesta guia?

L'objectiu d'aquest document és ser una guia per a l'autocontrol de les pràctiques correctes d'higiene en la producció porcina.

La major part del contingut d'aquesta document ja es realitza de manera rutinària i intuïtiva en moltes explotacions, però sovint hi manca la sistematització dels processos, els autocontrols i els registres.

Per aquest motiu hem dividit els capítols temàtics en diferents apartats, segons s'escaigui: requisits, pràctiques correctes, autocontrols, responsabilitats i registres:

- ♦ **Requisits.** Es descriuen les exigències que s'han de complir, d'acord amb la normativa vigent.
- ♦ **Pràctiques correctes.** S'explica el que cal fer i com fer-ho per assolir els requisits i objectius corresponents; algunes pràctiques vénen explícitament exigides per la normativa.
- ♦ **Autocontrols.** Si cal, tipus i freqüència de les verificacions que hem de fer per assegurar-nos que les pràctiques es fan correctament.
- ♦ **Responsabilitats.** En el règim d'integració, les responsabilitats legals del compliment dels requisits poden recaure sobre l'integrador, sobre l'integrat o sobre ambdós (de forma compartida).
- ♦ **Registres.** Si s'escau, indiquem quines dades i/o documents cal conservar per tenir-ne constància i el temps que cal mantenir-los a disposició de l'autoritat competent.

En tots els apartats diferenciem amb un símbol que precedeix el text si es tracta d'un precepte de compliment obligat segons la normativa o d'una recomanació per poder complir la normativa:



És una obligació.



És una recomanació.

Un cop presentats el primer bloc (la introducció) i el segon (les pràctiques correctes d'higiene, pròpiament dites), segueixen el tercer bloc, que el componen els annexos (amb els models de registres esmentats en els diferents capítols) i el quart bloc, que és un glossari per aclarir termes (tecnicismes) que poden resultar confusos.



2.1 Permisos administratius

2.1.1 Objectiu

Per poder dur a terme l'activitat ramadera, totes les explotacions porcínes han de tenir els permisos administratius corresponents i fer-ne les revalidacions i les actualitzacions pertinents.

2.1.2 Permisos

Autorització ambiental

REQUISITS

- ! Les explotacions amb autorització ambiental han d'aplicar les millors tècniques disponibles existents pel que fa a la tipologia dels allotjaments, les basses de purins, l'alimentació del bestiar, la neteja de les instal·lacions i l'aplicació al sòl de les dejeccions. Per a més informació podeu consultar l'enllaç següent del DMAH: http://mediambient.gencat.cat/cat/empreses/mtd/documents_referencia.jsp on hi ha una guia específica d'aplicació de les millors tècniques disponibles per a la ramaderia intensiva porcina.
- ! El control periòdic ha de ser realitzat cada 2 anys; el titular de l'explotació ha de sol·licitar-lo en una entitat ambiental de control (EAC).
- ! La revisió de l'autorització cal realitzar-la cada 8 anys; el titular de l'explotació ha de sol·licitar-la en una EAC. La manca d'aquesta tramitació comporta haver d'iniciar de nou la legalització de l'explotació.
- ! El titular de l'explotació ha de comunicar al Departament de Medi Ambient i Habitatge els canvis que es vagin produint en les explotacions; en el cas que un canvi –o una acumulació de diversos canvis no substancials– esdevingui substancial, caldrà tramitar una nova autorització/llicència ambiental.

Llicència ambiental

REQUISITS

- ! El control periòdic cal realitzar-lo cada 4 anys; el titular de l'explotació ha de sol·licitar-lo en una EAC.
- ! La revisió de la llicència cal fer-la cada 8 anys; el titular de l'explotació ha de sol·licitar-la en una EAC. La manca d'aquesta tramitació comporta haver d'iniciar de nou la legalització de l'explotació.
- ! El titular de l'explotació ha de comunicar a l'ajuntament del municipi on està instal·lada aquesta explotació els canvis que s'hi vagin produint; en el cas que un canvi –o una acumulació de diversos canvis no substancials– esdevingui substancial, caldrà tramitar una nova autorització/llicència ambiental.

Registre d'explotacions ramaderes (REGA)

REQUISITS

- ! Totes les explotacions porcines han d'estar inscrites en el Registre d'explotacions ramaderes, secció explotacions porcines.
- ! El cens mitjà de l'explotació cal comunicar-lo anualment al Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR), abans de l'1 de març.
- ! El règim d'integració (si s'escau) i les dades de l'integrador cal comunicar-los al DAR; si es canvia de situació o d'integrador també se li ha de comunicar per escrit.

Captacions d'aigües

REQUISITS

- ! Qualsevol captació d'aigua, superficial o subterrània, necessita la concessió corresponent de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA)¹.

Recollida de cadàvers

REQUISITS

- ! El titular de l'explotació ha de contractar una assegurança de recollida de cadàvers a través d'un agent d'assegurances o contractar la recollida a una empresa autoritzada; excepcionalment, en zones remotes, l'Administració pot autoritzar un altre sistema de gestió alternatiu.

Contracte de recollida de residus especials ramaders

REQUISITS

- ! Totes les explotacions porcines han de disposar d'un contracte amb una empresa que li gestioni els residus de medicaments i productes zoonosanitaris (residus especials ramaders).
- ! El titular de l'explotació ha de contractar una empresa autoritzada per a la gestió dels residus especials ramaders; l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) us pot informar de quines empreses hi ha autoritzades per a la recollida i gestió d'aquests residus².

¹ www.gencat.cat/aca

² www.arc-cat.net

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és responsable de tenir totes les autoritzacions administratives necessàries per exercir l'activitat.



2.2 Instal·lacions i bioseguretat

2.2.1 Objectiu

Les instal·lacions allotgen els animals i és el lloc de treball per als qui els cuiden; la productivitat dels animals i dels treballadors dependrà del seu estat. La bioseguretat és la forma més barata i segura de prevenir l'entrada de malalties i d'evitar-ne la disseminació entre explotacions.

2.2.2 Instal·lacions

REQUISITS

- ! Els edificis, les instal·lacions i l'utillatge han de permetre la neteja i desinfecció eficients.
- ! Els estables i accessoris han de ser de materials que no perjudiquin els animals i no han de presentar cantells afilats ni sortints que puguin causar-los ferides.
- ! Les instal·lacions s'han de mantenir netes i en bon estat de conservació.
- ! Els sistemes de ventilació artificial han de venir acompanyats d'un sistema alternatiu d'emergència que garanteixi la renovació de l'aire (obertura de finestres...) o d'un sistema d'alarma que avisi en cas d'avaria.



PRÀCTIQUES CORRECTES

- ! Els equips automàtics o mecànics indispensables per a la salut i el benestar dels animals (ventilació, alimentació...) s'han d'inspeccionar almenys una vegada al dia, a fi de comprovar que funcionen correctament.
- 👉 Els elements que es malmeten o deterioren s'han de reparar i restituir ràpidament.
- 👉 El manteniment dels automatismes cal fer-lo un cop l'any, com a mínim.

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és el responsable del bon manteniment de les explotacions.

2.2.3 Bioseguretat

REQUISITS

- ! Disposar d'una tanca perimetral que aïlli l'explotació de l'exterior i que impedeixi l'entrada d'animals i persones de l'exterior; tindrà una alçada mínima recomanada d'1,70 m.



- ! Disposar d'un sistema per a la neteja i desinfecció de vehicles (arc de desinfecció o màquina de pressió de 110 bars, com a mínim).
- ! Disposar d'un sistema per desinfectar el calçat a l'entrada de les naus, els locals o els patis (pediluvis, estora o pols seca); es recomanable renovar setmanalment el desinfectant, si el fabricant no indica una altra periodicitat.
- ! Disposar d'un vestidor que faciliti el canvi de roba i la higiene personal de treballadors i visites.
- ! Disposar d'un lloc adequat on poder netejar i desinfectar l'utillatge.
- ! Disposar de roba i botes d'ús exclusiu per a l'explotació.

- ! Tenir un contenidor per als cadàvers –tret que, excepcionalment, disposeu d'una autorització expressa d'un sistema de gestió de cadàvers alternatiu a la recollida–, que ha d'estar sempre tancat i ubicat de manera que el camió de recollida no hagi d'entrar a la *zona neta*.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Instal·lacions

- 👉 Les finestres i obertures de les naus han de disposar de malla per evitar l'entrada d'ocells.
- 👉 Els accessos de l'explotació han de romandre tancats per evitar l'entrada incontrolada d'animals i persones.
- 👉 La *zona neta* i la *zona bruta* de l'explotació han d'estar ben definides i diferenciades; a la *zona neta* no hi han d'entrar vehicles sense desinfectar ni personal sense roba adequada i exclusiva per a l'explotació.

Maneig

- ! Usar roba i calçat d'ús exclusiu per entrar a la *zona neta* de l'explotació.
- 👉 No compartir utilitatges i material amb altres explotacions.
- 👉 Evitar l'entrada de vehicles a l'explotació i desinfectar aquells que forçosament han d'entrar a la *zona neta*.
- 👉 Netejar les restes de fems, pinso i altres materials que caiguin dels camions immediatament després que abandonin la granja.
- 👉 Demanar la documentació acreditativa de la desinfecció dels camions que hagin d'entrar a l'explotació a carregar bestiar, a fi de comprovar que han estat rentats i desinfectats correctament abans de venir a la nostra granja.

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és responsable del manteniment de les mesures de bioseguretat de l'explotació i de complir i fer complir les normes sanitàries referents a l'entrada de persones i vehicles.

REGISTRES

- ! Registre de visites. Cal anotar totes les visites i els vehicles que entrin a l'explotació (annex 3.1) i mantenir-lo durant 3 anys.



2.3 Plans de neteja, desinfecció i control de plagues

2.3.1 Objectiu

Mantenint unes bones condicions d'higiene a l'explotació reduïrem l'aparició de malalties infeccioses i parasitàries. La brutícia també predisposa la proliferació d'insectes i rosegadors que, com altres animals domèstics i periantròpics, poden actuar com a transmissors de malalties.

2.3.2 Neteja

REQUISITS

! S'ha de netejar les sales, les naus i els patis cada cop que es buiden i abans de entrar-hi nous animals.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Generals

👉 Mantenir net i endreçat tot el recinte perimetral de l'explotació i tallar la vegetació cada cop que sigui necessari.

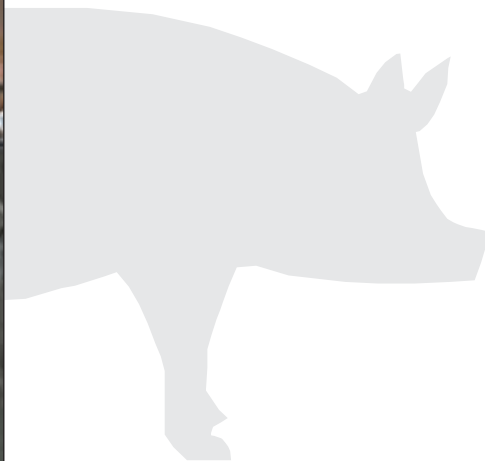


 Netejar les quadres al més aviat possible, un cop s'han buidat d'animals.

Per netejar les quadres:

- Primer retirar la brutícia més grollera
- Eliminar la matèria orgànica amb aigua de pressió (mínim 120 bars)
- Netejar amb aigua, preferentment calenta (40-60°C) i sabó escumant
- Esbandir amb aigua freda de pressió, de dalt a baix i de darrera endavant, eliminant tota la brutícia

Cal tenir especial cura amb els racons, abeuradors, menjadores i llocs on s'hi acumula la brutícia.



 Netejar els dipòsits de l'aigua un cop l'any, com a mínim.

Com es neteja un dipòsit?

- Buidar-lo completament, primer de tot
- Netejar amb un raspall dur i lleixiu (lleixiu pur, sense additius) o amb qualsevol altre desinfectant apte per a la desinfecció de l'aigua
- Esbandir molt bé amb aigua abundant abans de tornar-lo a omplir

 Buidar del tot les sitges i eliminar les restes de pinso que hi pugui haver incrustades al final de cada engreixada (en engreixos) o com a mínim un cop l'any.

Com es neteja una sitja?

- Buidar-la del tot
- Eliminar les restes de pinso mitjançant una retirada física en sec
- Provar de fer caure les restes incrustades a les parets, picant des de fora
- Polvoritzar amb un desinfectant amb activitat antifúngica amb un producte autoritzat per a aquesta finalitat
- Deixar assecar del tot abans de tornar-la a omplir

 Mantenir net el contenidor de cadàvers, netejant-lo i desinfectant-lo cada cop que sigui necessari.

Productes

- ! Mirar a l'etiqueta que el producte estigui registrat (hi ha de figurar el número de registre) i que ho sigui per a aquest ús concret.
- ! Seguir les instruccions d'ús i seguretat donades pel fabricant.
- ! Guardar els productes de neteja en l'envàs original, tapats i separats d'aliments i medicaments, de manera que no hi puguin accedir els animals.

2.3.3 Desinfecció

REQUISITS

- ! Per utilitzar productes zoosanitaris és indispensable tenir el carnet d'aplicador de productes zoosanitaris, nivell bàsic; també serveix el carnet d'aplicador de productes fitosanitaris. Si l'aplicació la fa un treballador de l'explotació, el titular d'aquesta ha de tenir el nivell avançat d'aplicador de productes zoosanitaris (o fitosanitaris). Al DAR us poden informar com es poden obtenir aquests títols.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Desinfecció

- 👉 Desinfectar després de netejar per eliminar microorganismes patògens.
- 👉 Desinfectar sempre sobre superfícies netes, ja que la presència de brutícia impedeix la correcta acció del desinfectant.
- 👉 Disposar d'un programa de neteja i desinfecció és recomanable.

El programa de neteja i desinfecció ha de considerar:

- Persona o empresa responsable
- Productes a utilitzar i instruccions d'ús i seguretat
- Llocs, sistema, calendari i freqüència de neteja i desinfecció
- Comprovació de les actuacions
- Registre d'actuacions

Desinfectants

- ! Utilitzar només productes autoritzats per a ús ramader (l'etiqueta ho ha de fer constar i ha de portar un número d'autorització o de registre), respectant la dosificació i instruccions d'ús donades pel fabricant.
- ! Guardar el desinfectant en l'envàs original, tapat i separat d'aliments i medicaments, de manera que no hi puguin accedir els animals.

Espectres d'acció de diferents desinfectants. Departament de Salut

	Virus amb embolcall	Bacteris gram+	Bacteris gram-	Fongs	Virus sense embolcall	Microbacteris	Espores
Formaldehid	+	+	+	+	+/-	+	+/-
Glutaraldehid	+	+	+	+	+	+	+
Glutaraldehid fenolat	+	+	+	+/-	+	+/-	+
Clorhexidina, sol. alcohòlica	+	+	+	+/-	+/-	+/-	+/-
Clorhexidina, sol. aquosa	+	+	-	+/-	-	-	-
Dicloroisocianurat	+	+	+	+	+	+/-	-
Hipoclorit	+	+	+	+	+	+/-	+
Compostos d'amoni quaternari	+	+	-	-	-	-	-

Font: RuralCat

REGISTRES

! Si no disposeu d'un registre específic, cal anotar les desinfeccions realitzades en el Registre de tractaments veterinaris

2.3.4 Desinsectació, desratització i control d'animals domèstics

REQUISITS

! Per utilitzar productes zoosanitaris és indispensable tenir el carnet d'aplicador de productes zoosanitaris, nivell bàsic; també serveix el carnet d'aplicador de productes fitosanitaris. Si l'aplicació la fa un treballador de l'explotació, el titular d'aquesta ha de tenir el nivell avançat d'aplicador de productes zoosanitaris (o fitosanitaris). Al DAR us poden informar com es poden obtenir aquests títols.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Desinsectació

Prevenió i control

-  Evitar l'acumulació de brutícia, tolls d'aigua i restes d'aliments.
-  Aplicar productes per al control dels insectes (larvicides i/o *adulticides*) durant l'any i especialment durant els mesos de calor, seguint les indicacions del fabricant; per això, és convenient disposar d'un programa de desinsectació.

El programa de desinsectació ha de considerar:

- Persona o empresa responsable
- Productes a utilitzar i instruccions d'ús
- Llocs, calendari i freqüència d'aplicació dels insecticides (larvicida i/o *adulticida*)
- Comprovació de les actuacions
- Registre d'actuacions

Insecticides

- ! Utilitzar només productes autoritzats per a ús ramader (l'etiqueta ho ha de fer constar i ha de portar un número d'autorització o de registre), respectant la dosificació i les instruccions d'ús donades pel fabricant.
- ! Guardar els insecticides en l'envàs original, separat d'aliments i medicaments, de manera que no hi puguin accedir els animals

REGISTRES

- ! Si no disposeu d'un registre específic, cal anotar les desinsectacions realitzades en el Registre de tractaments veterinaris

Desratització

Prevenió i control

-  Evitar l'acumulació de brutícia, els tolls d'aigua i les restes d'aliments.

- 👉 Tapar els forats que serveixen d'accés o d'amagatall als rosegadors.
- 👉 Disposar d'un programa de desratització en totes les explotacions.

El programa de desratització ha d'incloure, com a mínim:

- Persona o empresa responsable
- Productes a utilitzar i instruccions d'ús
- Freqüència de revisió i reposició dels esquers
- Croquis de la instal·lació amb la ubicació dels esquers
- Comprovació de les actuacions
- Registre d'actuacions



Rodenticides

- ! Utilitzar només rodenticides autoritzats (comproveu que a l'etiqueta hi figura el número d'autorització o de registre), respectant les normes d'ús i seguretat indicades pel fabricant.
- ! Guardar els rodenticides en l'envàs original, separat d'aliments i medicaments, de manera que no hi puguin accedir els animals

Esquers

- ☞ Col·locar els esquers per tota l'explotació, en els llocs de pas dels rosegadors i en les proximitats de l'emmagatzematge d'aliments (evitant, però, qualsevol contacte amb els aliments) i del contenidor de cadàvers.
- ☞ Evitar que els porcs puguin tenir accés als esquers i rodenticides.
- ☞ Protegir els esquers situats fora de les naus de les inclemències meteorològiques i evitar que hi puguin accedir ocells i altres animals.

REGISTRES

- ! Si no disposeu d'un registre específic, cal anotar les desratitzacions realitzades en el Registre de tractaments veterinaris

Control d'animals domèstics

- ☞ Evitar la presència d'animals domèstics solts a les explotacions i l'entrada d'animals forans.
- ☞ Evitar l'accés dels animals domèstics que hi pugui tenir la granja a les naus o als parcs on hi hagi els porcs, als seus aliments i als cadàvers, i també a altres explotacions.
- ☞ Tractar els animals domèstics que visquin a l'explotació cada 4 mesos contra paràsits interns i externs.

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és el responsable de mantenir els espais i les instal·lacions en les condicions ambientals i de sanitat adients.

2.4 Sanitat

2.4.1 Objectiu

Mantenir un alt nivell de sanitat dels animals que allotgem en l'explotació no és només una exigència legal i moral, sinó que és també una necessitat indispensable per obtenir un bon rendiment econòmic i un producte final segur i de qualitat.

2.4.2 Sanitat dels animals

REQUISITS

- ! Mantenir els animals en bon estat de salut.
- ! Disposar d'una zona en l'explotació on poder aïllar els animals malalts (llatzeret o infermeria).
- ! Autoritzar només l'entrada d'animals procedents d'explotacions no sotmeses a cap restricció de moviments i amb una qualificació sanitària igual o superior a la nostra.
- ! Acompanyar tots els animals que entren o surten de l'explotació amb el certificat sanitari de moviment, excepte si el moviment és causat entre dues explotacions del mateix titular i dins del mateix municipi.
- ! Complir els plans oficials de control i vigilància serològica establerts per a les explotacions.
- ! Tenir un veterinari responsable dels plans de control i/o eradicació oficials.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Explotació

-  Disposar d'un veterinari responsable de l'explotació. Aquest pot ser el mateix veterinari responsable dels programes oficials de control i/o eradicació o bé un altre.
-  Tenir un programa sanitari redactat i signat pel veterinari responsable de l'explotació.
-  Pertànyer a una associació de defensa sanitària (ADS).

El programa sanitari ha d'incloure, com a mínim:

- Calendari de vacunacions
- Calendari de tractament antiparasits
- Tractaments rutinaris
- Normes sanitàries de maneig



Animals malalts

- ☞ Tractar els animals malalts immediatament seguint les indicacions del veterinari responsable de l'explotació.
- ☞ Aïllar els animals malalts, si cal, en una zona a part destinada exclusivament a aquesta finalitat.

Entrada d'animals

- ☞ Comprovar que quan entren animals a l'explotació, el nombre i la identificació coincideix amb el que indica el certificat sanitari de moviment d'aquests animals.
 - ☞ Mantenir el lloc on s'ha d'allotjar els animals que entren de nou a l'explotació net i desinfectat per quan arribaran.
 - ☞ Procurar que, en les explotacions de reproductores, els animals de reposició passin un període d'adaptació –si és possible de quarantena– apartats de la resta d'animals.
 - ☞ Respectar un període de buit sanitari d'una setmana (durada mínima) a les explotacions d'engreix i transició abans de tornar a entrar garrins.
- ! Obtenir el corresponent *permís d'entrada de garrins*, abans d'introduir-ne cap en una explotació.



AUTOCONTROLS

- ! Un cop al dia, o més, es comprova visualment l'aspecte general dels animals, en particular la seva actitud, si han menjat, la presència de tos, diarrees, ferides o altres signes de malaltia.

RESPONSABILITATS

- ! El propietari dels animals s'ha de fer càrrec de la direcció i gestió tècnica de l'explotació; no obstant això, el contracte d'integració ha de definir quines obligacions assumeix cada una de les parts relatives a la gestió sanitària de l'explotació..
- ! Quan el poder de decisió sobre el compliment d'una obligació o precepte correspon a l'integrador i la seva execució o aplicació correspon a l'integrat, es considera que tots dos són responsables solidàriament, tret que sigui possible atribuir la responsabilitat de la causa d'infracció a una de les parts.
- ! El propietari dels animals és responsable que els animals entrin a l'explotació en condicions sanitàries adients.

REGISTRES

- ! Registre de moviments. S'hi anoten totes les altes i baixes, el moviment pecuari, les entrades i sortides, els documents sanitaris de trasllat i els orígens i/o destinacions, i també els canvis d'identificació individual d'animal; cal mantenir-lo durant 3 anys. El DAR disposa de fulls normalitzats: *Full de registre d'incidències i moviments per a animals no identificats individualment* (annex 3.2) que podem fer servir per a l'engreix, *Full de registre d'incidències i moviments per a animals identificats individualment* (annex 3.3) i *Full de registre d'incidències i moviments per a animals identificats individualment amb altes i baixes en la mateixa línia* (annex 3.4); podem utilitzar aquests models proposats pel DAR o bé d'altres, sempre que continuïn la informació mínima exigida.
- ! Arxiu dels documents sanitaris de trasllat dels animals que entren i surten de l'explotació; guardar-lo 3 anys.
- ! Registre de baixes. Cal anotar diàriament totes les baixes (morts) que es produeixen; i les podeu anotar en els mateixos registres d'incidències i moviments esmentats (annexos 3.2, 3.3 i 3.4) o a part, si ho preferiu; cal mantenir-lo durant 3 anys.

- ! Registre de malalties d'animals (annex 3.5). S'hi anoten les malalties aparegudes amb incidència en la seguretat dels animals o les seves produccions. L'ha de signar el veterinari i hi ha de constar: la malaltia, els animals afectats, la data del diagnòstic, i les proves i mesures preses (fent referència als corresponents tractaments anotats en el llibre de tractaments); cal mantenir-lo durant 4 anys*.
- ! Registre d'altres actuacions, inspeccions i controls (annex 3.6). S'hi anoten tant les actuacions oficials (lliurament de talonaris, vacunacions...) com les no oficials. Quan és necessari, s'ha d'identificar els animals o lots, les mesures adoptades en conseqüència i la data d'adopció; cal mantenir-lo durant 4 anys*.
- ! Registre d'anàlisis efectuades (annex 3.7). S'hi anoten totes les preses de mostres efectuades en l'explotació, siguin oficials o no ho siguin, amb la identificació dels animals, el tipus de mostra, el número de document o acta i el motiu de l'anàlisi; cal mantenir-lo durant 4 anys*.
- ! Arxiu d'informes sanitaris i resultats d'anàlitzes –oficials o no– efectuades als animals, informes oficials de resultats de programes de vigilància i eradicació de zoonosis, informes o resultats del Pla nacional d'investigació de residus, informes procedents de l'escorxador dels animals enviats a sacrifici, actes i informes dels controls oficials efectuats a l'explotació; cal guardar-ho tot durant 4 anys*.

* Tret que alguna normativa específica determini que s'han de guardar durant un període de temps diferent.

2.4.3 Malalties de declaració obligatòria

REQUISITS

- ! S'ha de declarar qualsevol de les malalties incloses en la llista de malalties de declaració obligatòria (MDO).

Malalties de declaració obligatòria

- Febre aftosa
- Estomatitis vesicular
- Pesta porcina clàssica
- Pesta porcina africana
- Malaltia vesicular porcina
- Carboncle bacteridià
- Ràbia
- Triquinel·losi
- Malaltia d'Aujeszky
- Equinococcosi/Hidatidosi
- Leptospirosi
- Miasi per *Cochilomya hominivorax*
- Miasi per *Chrysomya bezziana*
- Encefalitis japonesa
- Febre hemorràgica de Crimea-Congo
- Rinitis atròfica del porc
- Cisticercosi porcina
- Brucel·losi porcina
- Gastroenteritis transmissible
- Síndrome disgenèsica i respiratòria porcina
- Encefalitis pel virus Nipah

PRÀCTIQUES CORRECTES

- 👉 Cal posar-se en contacte urgentment amb el veterinari de l'explotació si se sospita alguna malaltia de declaració obligatòria.

- ! Cal que el veterinari comuniqui al propietari que confirma o sospita que hi ha indicis raonables de ser davant d'una malaltia de declaració obligatòria, a fi que ho transmeti als veterinaris oficials en el termini de 24 hores.
- ! Cal comunicar qualsevol altre fet o incidència que suposi una sospita de risc greu per a la salut humana i la salut animal o per al medi ambient, en relació amb els productes zoonosanitaris, i per a l'alimentació animal.

RESPONSABILITATS

- ! El propietari dels animals és el responsable que se'n faci la declaració.



2.5 Medicaments i tractaments veterinaris

2.5.1 Objectiu

L'ús i aplicació dels medicaments veterinaris s'ha de fer de manera acurada i responsable. Un tractament incorrecte, l'incompliment de la pauta de medicació, una mala dosificació, l'ús de medicaments en mal estat o la inadequada administració pot ocasionar efectes contraris als desitjats amb conseqüències negatives per a la salut dels animals.

2.5.2 Administració de Fàrmacs

REQUISITS

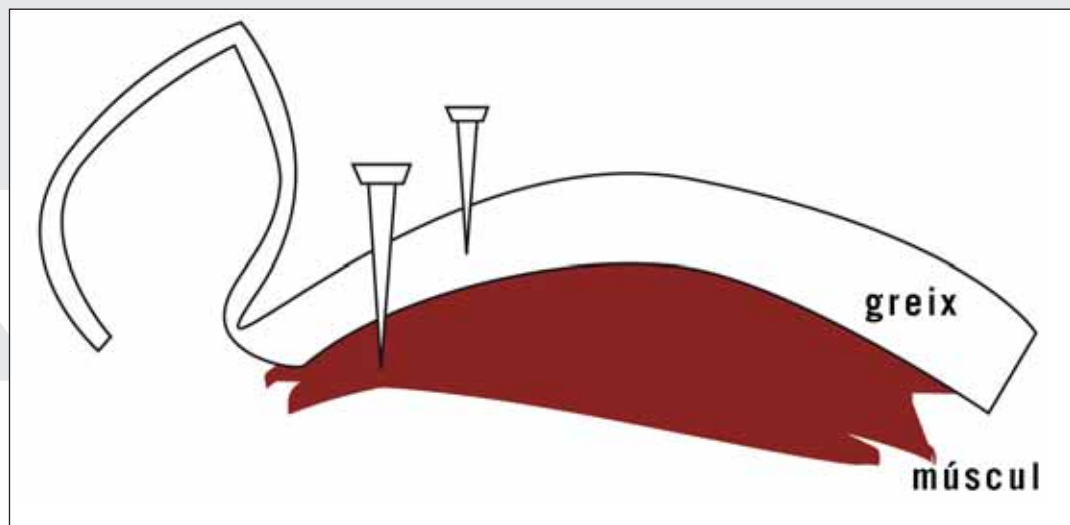
- ! Els treballadors amb formació (vegeu apartat 2.8.2) o qualificació adequada (tècnics, veterinaris, auxiliars de veterinària...), únicament, poden administrar tractaments i medicaments als animals.
- ! Els medicaments només poden ser administrats sota prescripció veterinària, amb la corresponent recepta vigent.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Disposar del programa de tractaments rutinaris, redactat i signat pel veterinari responsable, on s'indiqui els tractaments que s'apliquen de forma sistemàtica (ferro, sincronitzacions...).
- ! Utilitzar medicaments solament quan ho prescrigui el veterinari de l'explotació, seguint estrictament les seves indicacions, especialment pel que fa a la via d'administració, la dosi i la durada del tractament.
- ! Identificar els animals que s'estan tractant de forma inequívoca.
- ! Respectar escrupolosament el període de supressió dels fàrmacs.
- ☞ Utilitzar agulles suficientment llargues en les aplicacions intramusculars perquè travessin la capa de greix subcutani i el medicament assoleixi el teixit muscular.

👉 Utilitzar agulles suficientment llargues en les aplicacions intramusculars.

Pes animal	Llargada mínima
<10 kg	12-20 mm
De 10 a 25 kg	25 mm
De 25 a 50 kg	30 mm
De 50 a 100 kg	35 mm
>100 kg	40 mm
Reproductor adult	45-50 mm



- 👉 Netejar el dipòsit i les conduccions quan finalitza un tractament administrat a través de l'aigua de beguda per evitar que quedin restes del medicament.

RESPONSABILITATS

- ! El propietari dels animals és responsable que la medicació i la pauta d'administració siguin correctes, i se'l considera responsable en cas de detectar residus d'antibiòtics o substàncies prohibides en la carn, llevat que pugui atribuir-se l'actuació objecte de la infracció a l'integrat.
- ! El contracte d'integració ha de definir les responsabilitats en les actuacions referides a les bones pràctiques ramaderes.



2.5.3 Conservació i gestió de productes farmacèutics

REQUISITS

- ! Tots els medicaments que hi ha en l'explotació han de correspondre's amb una recepta veterinària. No podem tenir fàrmacs sense la corresponent recepta signada per un veterinari.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- 👉 Els medicaments s'han de guardar en un lloc segur, net, fresc i sec, seguint les condicions que indiqui l'etiqueta; si s'han de mantenir en fred, cal tenir-los sempre en nevera a la temperatura que indica l'etiqueta.
- ! Els medicaments s'han de guardar en l'envàs original.
- ! Els medicaments caducats cal eliminar-los, llençant-los al contenidor de residus especials ramaders.
- 👉 Les agulles i xeringues s'han de mantenir netes i en bon estat, i s'han de guardar en un lloc segur i net.

AUTOCONTROLS

- 👉 Mensualment comprovarem que no queden medicaments caducats.
- 👉 Setmanalment comprovarem amb un termòmetre que la temperatura de la nevera és l'adequada per als productes que s'hi guarden.



REGISTRES

- ! **Registre de tractaments veterinaris** (annex 3.8). S'hi ha d'anotar tots els tractaments que apliqueu, inclosos els realitzats amb pinsos medicamentosos, indicant-hi: data, medicament, administració, dosi/quantitat, proveïdor, patologia, durada del tractament, temps d'espera, animals tractats i número de la recepta; cal mantenir-lo durant 5 anys.
- ! **Arxiu de les receptes veterinàries.** També és convenient adjuntar-hi els documents comercials de la compra de medicaments i qualsevol altre informe o document elaborat pel veterinari relacionat amb la corresponent prescripció; cal guardar-ho tot durant 5 anys.

2.5.4 Pinsos medicamentosos

REQUISITS

- ! Només poden administrar-se pinsos medicamentosos sota prescripció veterinària.
- ! No podem tenir més quantitat de pinso medicamentós de la que sigui necessària durant el temps de tractament indicat en la recepta.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Cal tenir present que l'administració de pinso medicamentós és una forma més de tractament veterinari.
- ☞ Cal emmagatzemar-lo seguint les instruccions del fabricant.
- ☞ No han de quedar restes de pinso medicamentós en sitges, conduccions, tremuges (*tolvas*)... un cop finalitzat el tractament.

REGISTRES

- ! Els tractaments realitzats amb pinsos medicamentosos s'han d'anotar en el mateix registre que la resta de tractaments veterinaris.
- ! Les receptes dels pinsos medicamentosos s'han d'arxivar conjuntament amb la resta de receptes veterinàries, així com també qualsevol altre informe o document elaborat pel veterinari en relació amb la prescripció del pinso medicamentós; cal guardar-les durant 5 anys.

2.6 Benestar

2.6.1 Objectiu

Cal procurar mantenir els nostres animals d'abastament en les millors condicions possibles. La manca de benestar dels animals al llarg del procés productiu pot afectar negativament la qualitat, higiene i seguretat dels aliments que n'obtenim, ja que es tradueix en problemes de salut i una major predisposició a patir malalties multifactorials.

Unes bones condicions ambientals i un bon tracte als animals són fonamentals.





2.6.2 El benestar a l'explotació

REQUISITS

Instal·lacions

- ! Els animals han de disposar d'espai suficient en els corrals per poder moure's, la qual cosa els ha de permetre arribar a qualsevol punt i mantenir una adequada interrelació entre ells; tots els animals han de poder jeure alhora en una àrea de repòs.

Requeriments normatius mínims d'espai per animal

Tipus d'animal	m²/animal
Porc <10 kg	0,15
Porc 10-20 kg	0,20
Porc 20-30 kg	0,30
Porc 30-50 kg	0,40
Porc 50-85 kg	0,55
Porc 85-110 kg	0,65
Porc >110 kg	1
Truges joves	1,64
Truges adultes	2,25
Verros	6 *

* si l'acoblament (monta) té lloc en el mateix corral: 10 m²/verro



- ! El sòl no ha de ser lliscant ni massa raspós, a fi de no causar ferides als animals, i ha de permetre un bon drenatge de l'orina i les defecacions.
- ! Els animals han de disposar de palla, fenc, sorra o qualsevol altre material o objecte manipulable (pilotes, pneumàtics, bidons...) de forma permanent, a fi d'evitar la caudofàgia i altres vicis.
- ! Les explotacions noves (a partir de 2003) o les que realitzin modificacions i totes les explotacions a partir de l'1 de gener de 2013 han de respectar el criteri normatiu que fixa les característiques següents per als engraellats de formigó (no així per als de plàstic o ferro).

Tipus d'animal	Fenedura (mm) ¹	Bigueta (mm) ²
Porc <10 kg	11	50
Porc 10-20 kg	14	50
Porc 20-30 kg	18	80
Porc 30-50 kg	18	80
Porc 50-85 kg	18	80
Porc 85-110 kg	18	80
Porc >110 kg	18	80
Truges joves	20	80
Truges adultes	20	80
Verros	20	80

¹ amplada màxima

² amplada mínima

- ! Les explotacions noves (a partir del 2003) o les que realitzin modificacions i totes les explotacions a partir de l'1 de gener de 2013 no podran tenir les truges gestants en gàbies durant el període de gestació compès entre les quatre setmanes posteriors al cobriment i la setmana anterior al part; totes les truges es criaran en grups durant aquest període.
- ! Els costats de les cel·les seran de més de 2,8 m; si es crien en grups inferiors a 6 individus, els costats de les cel·les seran de més de 2,4 m.

- ! Les truques adultes criades en grup han de disposar d'una superfície lliure superior a 2,25 m² i més d'1,3 m² de terra continu compacte per truja (les obertures d'evacuació només poden ocupar un 15% d'aquest sòl compacte); si els grups són inferiors a 6 individus, la superfície del sòl s'ha d'incrementar un mínim d'un 10% i en grups de 40 individus o més, pot reduir-se un 10%.
- ! Les truques joves criades en grup han de disposar d'una superfície lliure superior a 1,64 m² i més de 0,95 m² de terra continu compacte per truja (les obertures d'evacuació només poden ocupar un 15% d'aquest sòl compacte); si els grups són inferiors a 6 individus, la superfície de sòl s'ha d'incrementar un mínim d'un 10% i en grups de 40 individus o més, pot reduir-se un 10%.

Tipus d'animal	m²/animal	m² sòl compacte/animal
Truques joves (entre 6 i 39 individus)	1,64 ¹	0,95
Truques adultes (entre 6 i 39 individus)	2,25 ¹	1,30
Verros	6 ²	-

¹ En grups inferiors a 6 individus, s'incrementa com a mínim un 10% i en grups de 40 individus o més pot reduir-se en un 10%.

² Si l'acoblament es realitza en el mateix corral: 10 m²/verro

- ! La zona de descans dels animals ha de ser confortable, seca i disposar de desguàs.
- ! Els verros han de disposar d'un espai de 6 m² (10 m² si s'hi fa l'acoblament); el costat més estret de la quadra ha de tenir com a mínim 2,5 m perquè puguin girar-se sense dificultat. Han de poder sentir, veure i olorar altres porcs.

Maternitat

- ! Les truques han de tenir espai suficient darrere perquè puguin parir de forma natural o assistida.
- ! Les cel·les de part sense gàbia, que permeten la truja moure's lliurement, han de tenir però dispositius (barrots...) per protegir els garrins.
- ! Les truques han d'entrar netes a la maternitat.

- ! La setmana anterior al moment previst del part, les truges han de disposar de material per poder fer niu (palla, tires de paper...) excepte si això pot comprometre el sistema de gestió dels purins.
- ! Els garrins han de disposar d'una zona sòlida, seca, confortable i separada de la truja, on puguin descansar tots al mateix temps, i han de tenir espai suficient per poder mamar sense problemes.
- ! Els garrins, a partir de les 2 setmanes de vida, han de tenir accés a l'aigua de beguda.
- ! L'edat de deslletament dels garrins no serà inferior a 28 dies, tret que perilli el benestar dels animals, la salut dels garrins o la de la truja; no obstant això, poden ser deslletats 7 dies abans, sempre que siguin traslladats a instal·lacions especialitzades que s'hauran buidat, netejat i desinfectat adequadament abans d'introduir-hi un nou grup i que estaran separades de les truges per evitar la transmissió de malalties.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Maneig

- ! Evitar el dolor, els patiments o danys inútils als animals, així com evitar provocar-los estats d'ansietat o por, és una tasca dels propietaris i criadors d'animals.
- ☞ Tractar els animals sense brusquedats, crits o cops, acostar-s'hi de manera tranquil·la evitant de posar-los nerviosos o espantar-los.
- ☞ Evitar sempre que sigui possible la barreja d'animals no agermanats; si cal barrejar animals, ho farem al més aviat possible.
- ☞ La caudofàgia o les baralles reiterades s'han d'evitar afegint-hi més palla o algun altre material manipulable que els serveixi de distracció.

Mutilacions

- ! No es pot efectuar cap pràctica que pugui provocar lesions, la pèrdua d'alguna part sensible del cos o l'alteració de l'estructura òssia, amb les excepcions següents:
 - La reducció de les puntes de les dents dels garrins no pot fer-se de manera rutinària, sinó únicament quan s'hagin detectat lesions en els mugrons de les truges, i abans dels 7 dies de vida.
 - Els ullals dels mascles reproductors poden ser reduïts per motius de seguretat.

- L'escuament (*raboteo*) parcial no pot fer-se de forma rutinària, sinó únicament quan s'hagin detectat lesions en les orelles o les cues d'altres porcs; si es fa a partir del 7è dia de vida, cal fer-ho sota anestèsia i analgèsia prolongades, i aplicades per un veterinari.
- La castració ha de fer-se sense esquinçar teixits; si es fa a partir del 7è dia de vida, cal que un veterinari apliqui anestèsia i analgèsia prolongades.
- L'anella del morro sols es pot posar en animals que es mantenen en el sistema de cria a l'aire lliure.

Ambient

- ! Disposar de llum natural o artificial per als animals durant un mínim de 8 hores al dia, igual o superior a 40 lux (40 lux és una claror suficient per poder llegir un diari a 1 m de distància); procurar de mantenir els animals amb una il·luminació el més semblant possible a la natural, sempre que es pugui.
- ! No sotmetre els animals a sorolls forts ni de llarga durada o continuats superiors a 85 dBA.
- 👉 Evitar la concentració excessiva de gasos en les naus per mitjà de ventilació natural o artificial, que permeti una renovació de l'aire i eviti corrents d'aire cap als animals.

Gas	Concentració màxima recomanable (ppm)	Concentració amb efectes nocius (ppm)
Amoníac NH ₄	20	50
Àcid sulfhídric H ₂ S	0,5	3-10
Diòxid de carboni CO ₂	3.000	5.000

- 👉 Mantenir una humitat relativa adequada, entre 60-85%.
- 👉 Tenir els animals dins els marges de temperatura de confort.

Fase productiva	Pes (kg)	Temperatura de confort (°C)	Variació (°C)
Garrí lactant	1-7	30	Mínima
Transcicó (1a fase)	7-15	24-30	1
Transcicó (2a fase)	15-25	21-24	1,5
Engreix (1a fase)	25-50	20-21	2
Engreix (2a fase)	50-110	18-20	2,5
Truja lactació	-	18-20	1
Adult individual	-	18	2,5
Adult grup	-	16-18	2,5

Font: Curs de benestar animal. Xarxa Agrària (DAR)

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és el responsable del manteniment de l'explotació en les condicions legals i del maneig correcte dels animals.
- ! El contracte d'integració ha d'estipular les obligacions de cada una de les parts en el compliment de les obligacions de benestar animal.

REGISTRES

- 📄 Registre de control dels animals. Benestar animal (annex 3.9). S'hi ha d'anotar les incidències relacionades amb el benestar animal; aquest registre no és obligatori.



2.6.3 Transport

REQUISITS

- ! Els mitjans de transport i els transportistes amb seu social a Catalunya han d'estar inscrits en el Registre de transportistes i mitjans de transport d'animals vius que gestiona el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR); la resta de mitjans i transportistes han de tenir el registre emès per l'autoritat competent pertinent.
- ! Els conductors i/o cuidadors dels animals durant el transport han de tenir un certificat de competència com a responsables del benestar dels animals en aquest transport emès pel DAR o per una altra autoritat competent pertinent.
- ! El transport es farà separadament en:
 - Animals de diferents espècies
 - Animals de grandàries o edats molt diferents
 - Verros reproductors adults
 - Mascles i femelles sexualment madurs
 - Animals hostils entre ells
- ! El transport no es podrà realitzar en:
 - Femelles gestants que han superat el 90% de la gestació i fins que no passi 1 setmana després del part
 - Animals acabats de néixer amb el melic no cicatritzat
 - Animals que siguin incapaços de moure's per si mateixos sense dolor o desplaçar-se sense ajuda
 - Animals que presentin una ferida oberta greu o un prolapse
- ! Els garrins de menys de 3 setmanes de vida no es poden transportar en trajectes superiors a 100 km.
- ! El transport ha de comptar amb un jaç (palla, serradures...) que absorbeixi l'orina i la femta quan es traslladin garrins de menys de 10 kg i també quan es faci un viatge de més de 8 hores.

PRÀCTIQUES CORRECTES

General

- ☞ Assegurar-se que el camió i el transportista estan inscrits en el Registre de transportistes i mitjans de transport d'animals vius i que disposen de l'autorització necessària per al tipus de transport (tipus 1: no vàlida per a viatges llargs; tipus 2: vàlida per a tots els viatges inclosos els llargs).
- ☞ Assegurar-se que el camió ha estat rentat i desinfectat abans d'arribar a l'explotació; demanar el certificat de desinfecció emès pel centre de neteja i desinfecció de vehicles.

Maneig

- ☞ Realitzar la càrrega i descàrrega de la forma més calmada i eficaç possible.
- ☞ Utilitzar plafons de fusta o sacs per conduir els animals; evitar el tracte brusc dels animals durant la càrrega i descàrrega: no pegar o clavar puntades de peu, no utilitzar instruments punxants que puguin causar danys o lesions, ni arrossegat els animals per les potes, la cua, les orelles...

Per facilitar la marxa hem d'evitar:

- Contrastos de llum/ombra
- Massa fosc o focus que els enlluernin
- Moviments de persones o altres animals
- Crits i sorolls
- Graons, rampes pronunciades (<8-10°) o revolts molt tancats
- Objectes que facin nosa
- Barrejar animals

Dejuni

- ☞ Els animals han de sacrificar-se amb un dejuni de 24 hores; un dejuni massa llarg predisposa l'obtenció de carns fatigades o DFD '*dark, firm and dry*' (fosques, dures i seques) i un de massa curt predisposa l'obtenció de carns PSE '*pale, soft and exudative*' (pàl·lides, toves i exsudatives) i dificulta l'evisceració de la canal.

RESPONSABILITATS

- ! El propietari dels animals i el transportista són els responsables que el transport es faci adequadament. No obstant això, el titular de l'explotació o de l'escorxador és responsable que la càrrega i descàrrega del bestiar es faci correctament.

2.7 Aigua i alimentació

2.7.1 Objectiu

El ramader és el responsable que els animals rebin una alimentació adequada, no només quant a quantitat i periodicitat sinó també quant a qualitat i seguretat en el maneig, la conservació i l'administració dels aliments i l'aigua que els subministra.

A més, cal recordar que l'alimentació és una part molt important dels costos de producció i, per tant, cal gestionar-la correctament.



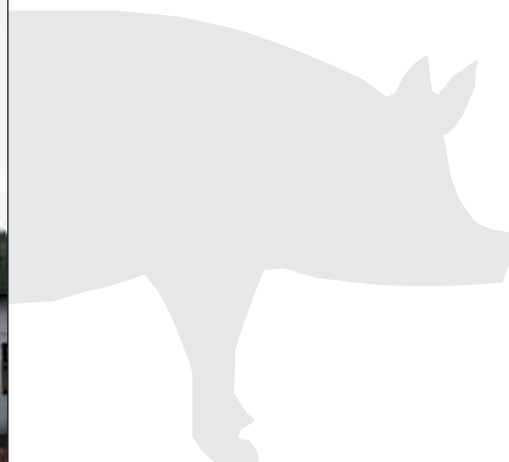
2.7.2 Qualitat i control de l'aigua

REQUISITS

- ! L'explotació ha de disposar d'un sistema de subministrament d'aigua neta i tots els animals han de tenir accés fàcil i directe a aigua neta per abeurar-se.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Conèixer la qualitat de l'aigua mitjançant una anàlisi, quan no prové de la xarxa pública d'abastament.
- ☞ Clorar l'aigua destinada als animals que no vingui de la xarxa pública; també poden utilitzar-se altres desinfectants aptes per a la desinfecció de l'aigua. Es recomana aplicar el clor (o altre desinfectant) amb un dosificador automàtic abans de l'entrada als dipòsits.
- ☞ Mantenir nets els dipòsits d'aigua i tapats per evitar l'evaporació del clor i l'entrada de brutícia, insectes...
- ☞ Mantenir nets els abeuradors.
- ☞ Utilitzar aigua neta per netejar, però no ha de ser forçosament aigua potabilitzada.



AUTOCONTROLS

-  Comprovar visualment i a diari els sistemes d'abeuradors per evitar pèrdues i vessaments innecessaris.
-  Analitzar l'aigua un cop l'any, si no prové de la xarxa pública, a fi de determinar els paràmetres químics i microbiològics; les mostres s'han de prendre en diferents punts d'abeuratge.
-  Mirar el clor residual lliure, com a mínim, un cop al mes, si l'aigua no prové de xarxa pública cal; aquest valor ha d'estar entre 0,2 i 0,6 mg/l, segons la recomanació del Departament de Salut, i fins a 1 mg/l d'acord amb el RD 140/2003, de 7 de juliol, que estableix els criteris sanitaris per a l'aigua de consum humà. Per fer el control del clor residual lliure es poden utilitzar *kits* amb el reactiu DPD amb escala de colors rosats; l'escala com a mínim ha de comprendre i poder diferenciar el rang de mesura que ens interessa (de 0 a 0,6 mg/l); també hi ha en el mercat petits aparells electrònics que en faciliten la lectura. Si s'utilitza un altre desinfectant autoritzat per a l'aigua de beguda, cal assessorar-se dels nivells i mètodes per garantir-ne l'eficàcia.

El programa de control de l'aigua ha d'incloure, com a mínim:

- Persona responsable d'efectuar els controls
- Punts de control
- Freqüència de realització dels controls
- Comprovació de les actuacions
- Registre d'actuacions
- Instruccions per a la correcta realització dels controls

REGISTRES

- 👉 Registre d'anàlisis efectuades (annex 3.7). En cas de realitzar analítiques d'aigua, les anotem en aquest Registre; cal mantenir-lo durant 4 anys
- 👉 Arxiu de les analítiques de l'aigua; cal guardar-les 4 anys.
- 👉 Registre de les determinacions de clor residual (control de la potabilització de l'aigua); cal mantenir-lo durant 4 anys.

2.7.3 Recepció, emmagatzematge i administració dels aliments

REQUISITS

Emmagatzematge

- ! Els aliments s'han d'emmagatzemar en llocs o sitges específics per a aquesta finalitat.
- ! Els locals i les instal·lacions d'emmagatzematge d'aliments s'han de mantenir nets i endreçats; quan sigui necessari, s'aplicaran les mesures apropiades per al control de plagues (vegeu l'apartat 2.3.4).
- ! L'emmagatzematge de productes tòxics (detergents, biocides, fertilitzants...) no es pot dur a terme en el mateix lloc que el d'aliments.

Administració

- ! El pinso administrat només pot procedir d'establiments registrats i/o autoritzats; aquelles explotacions que fabriquen aliments per a l'autoconsum també han d'estar registrades i/o autoritzades –segons correspongui en funció dels additius que utilitzin– i han de tenir implantat el sistema APPCC (anàlisi de perills i punts de control crític) en el procés d'elaboració.
- ! La composició de la ració ha d'estar adaptada a les necessitats fisiològiques dels animals a qui va destinada.
- ! Els aliments caducats, en mal estat de conservació o que puguin presentar qualsevol risc per a la salut animal o humana no es poden subministrar.
- ! Tots els animals han de tenir accés fàcil i directe als aliments, i han de rebre, almenys, una ració diària d'aliment.

PRÀCTIQUES CORRECTES

Recepció

- ☞ El responsable de l'explotació vetllarà perquè en la recepció, el producte servit sigui el sol·licitat.
- ☞ La recepció, la manipulació i l'emmagatzematge dels aliments s'ha de fer en condicions higièniques per evitar-ne la contaminació.
- ☞ Les sitges i instal·lacions d'emmagatzematge han d'estar netes i ens hem d'assegurar que s'han retirat les restes de partides anteriors.

Emmagatzematge

- ☞ L'emmagatzematge d'aliments ha de fer-se de manera que quedin protegits de tot contacte amb organismes nocius, rosegadors, ocells, insectes... i de les inclemències meteorològiques. Es recomana mantenir el pinso ensacat, en *bigbags* o en sitges específiques; per tant, cal evitar disposar de pinso sense envasar o estibat en sacs directament a terra o a la intempèrie.
- ☞ Els aliments destinats a animals de diferents espècies o diferent estat fisiològic han d'estar perfectament indicats i separats per evitar confusions, per la qual cosa tots els productes han de romandre en tot moment identificats (etiqueta o altre indicatiu inequívoc, similar a l'etiqueta).
- ☞ Els pinsos no medicamentosos es manipularan separatament dels medicamentosos per evitar qualsevol tipus de contaminació encreuada.
- ☞ Les sitges s'han de mantenir tancades, així com també els locals d'emmagatzematge.
- ☞ Les menjadores s'han de netejar sempre que convingui per mantenir-les en bones condicions d'higiene. Cal retirar les restes de menjar en mal estat que hi puguin haver quedat.

REGISTRES

- ! Registre de la naturalesa i l'origen dels aliments subministrats als animals (annex 3.10). De tots els aliments destinats als animals cal anotar la data de recepció, la quantitat, el proveïdor, el tipus de pinso o el nom comercial i número de lot o document de compra (albarà, factura...); cal mantenir-lo durant 4 anys*.
- ! Arxiu de la documentació o informació pertinent (etiquetes, factures, albarans o document d'acompanyament) de pinsos i altres aliments administrats als animals per tal de facilitar-ne la traçabilitat; cal guardarlo durant 4 anys*.

* Tret que alguna normativa específica determini que s'han de guardar durant un període de temps diferent.

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és responsable de mantenir els espais i les instal·lacions en les condicions ambientals d'higiene i sanitat adients.
- ! El contracte d'integració ha d'estipular les obligacions que cada una de les parts assumeix en el subministrament d'aliments.



2.8 Traçabilitat i registres

2.8.1 Objectiu

Per poder garantir la seguretat d'un aliment és imprescindible conèixer tot el seu historial en totes les seves etapes de producció, transformació i distribució.

Cada operador s'ha de fer responsable de la seva etapa. En una explotació ramadera, el sistema de traçabilitat ha de permetre conèixer en tot moment l'origen, la ubicació i la destinació dels nostres animals, de les matèries primeres i dels productes que els administrem o que els podem administrar.

2.8.2 Identificació dels animals

REQUISITS

- ! Identificar tots els animals amb la marca oficial de l'explotació d'origen mitjançant un tatuatge o un cròtal auricular; aquesta identificació cal fer-la com abans millor i en tot cas abans de sortir de l'explotació.
- ! Remarcar els animals que passen per una explotació de transició amb la marca oficial d'aquesta explotació intermèdia abans de ser enviats a l'explotació de destinació.
- ! Identificar els animals amb destinació a l'escorxador amb la marca oficial de l'explotació de procedència.
- ! Identificar individualment mitjançant un cròtal auricular els porcins de races pures i híbrids que es registren en un llibre genealògic o altres tipus de registres establerts per normatives sobre selecció i reproducció de bestiar porcí.
- ! Identificar individualment mitjançant un cròtal auricular els animals sotmesos a analítiques dels plans oficials de control, eradicació o serovigilància.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Comprovar que els animals van acompanyats dels corresponents certificats sanitaris de moviments en rebre'ls i que les identificacions ressenyades es corresponen amb la dels cròtals o tatuatges dels animals.
- ☞ No acceptar animals no identificats, identificats incorrectament o amb una identificació que no es correspon amb la ressenyada en els documents.

- 👉 Identificar els garrins a maternitat.
- 👉 Identificar tots els reproductors individualment; és aconsellable de fer-ho amb dos cròtals i reposar els que es perdin per tenir els animals sempre ben identificats.
- 👉 Tenir cura del bon estat del tatuador perquè la marca sigui llegible.
- 👉 Tenir cura del bon estat del martell per marcar els animals amb destinació a escorxador; cal utilitzar-lo amb tinta de tatuar.



REGISTRES

- ! **Registre de substitucions.** S'ha d'anotar els canvis d'identificació dels animals identificats individualment al *Registre de substitució* (annex 3.11); cal mantenir la informació durant 3 anys.

2.8.3 Documents i registres

REQUISITS

- ! Disposar de la identitat i localització (nom, telèfon, adreça...) dels proveïdors dels animals, les matèries i els elements per a la producció; així mateix, cal poder seguir la identitat i localització dels receptors dels nostres animals, subproductes i residus.
- ! Tenir tots els registres obligatoris (vegeu la taula de la pàgina 55) actualitzats i a disposició de l'autoritat competent.
- ! Tenir tots els animals i tots els productes relacionats amb l'activitat ramadera perfectament identificats (cròtals, etiquetes...).

PRÀCTIQUES CORRECTES

- 👉 Tenir els registres en suport paper o informatitzats. Podem fer servir els models normalitzats pel Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR) o qualsevol altre model que vagi millor a la nostra gestió sempre que continguin tota la informació requerida. En explotacions d'engreix tot dins–tot fora, pot fer-se una *fitxa d'engreixada* que contingui bona part d'aquests registres per a cada engreixada, cosa que en facilita la traçabilitat.
- 👉 Tenir els registres al dia i tota la documentació ben arxivada i endreçada, de manera que sigui fàcil de trobar.
- 👉 Ordenar els documents arxivats per dates a fi de permetre identificar-los fàcilment amb els animals o lots d'animals que els corresponen; han de fer referència al registre que formalitzen o justifiquen.
- 👉 Tenir les naus, els corrals, les sales i les sitges clarament identificats per evitar confusions.

RESPONSABILITATS

- ! El titular de l'explotació és responsable de la creació, la gestió, el manteniment, la conservació i l'actualització dels registres i la documentació.

Registres i arxius que hem de tenir en una explotació porcina:	Temps (anys)	Pàgina	Annex
! Registre de visites	3	15	3.1
! Registre de moviments	3	28	3.2, 3.3, 3.4
! Registre de baixes	3	28	
! Registre de malalties d'animals*	4	29	3.5
! Registre d'altres actuacions, inspeccions i controls*	4	29	3.6
! Registre d'analítiques efectuades*	4	29 i 49	3.7
! Registre de tractaments veterinaris	5	36	3.8
! Registre de la naturalesa i origen dels aliments*	4	50	3.10
! Registre de substitucions	3	54	3.11
! Llibre de gestió de les dejeccions ramaderes	5	66	
! Arxiu dels documents sanitaris de trasllat dels animals	3	28	
! Arxiu d'informes sanitaris i resultat d'analítiques*	4	29	
! Arxiu de totes les actes d'inspecció o presa de mostres i resultats d'analítiques efectuades en actuacions oficials o no oficials*	4	29 i 49	
! Arxiu de totes les receptes veterinàries	5	36	
! Arxiu de les etiquetes, factures, albarans o documents d'acompanyament dels aliments subministrats als animals*	4	50	
! Arxiu dels albarans de lliurament de purnis, si s'escau	5	66	
! Arxiu de documents de recollida o lliurament dels contenidors de residus especials*	4	68	
Altres registres no obligatoris			
🔗 Registre d'actuacions en neteja i desinfecció	-	20 i 21	
🔗 Registre d'actuacions en els controls de plagues	-	22 i 24	
🔗 Registre de control dels animals. Benestar Animal	-	43	3.9
🔗 Registre de controls de potabilització de l'aigua	-	49	

* Tret que alguna normativa específica determini que s'han de guardar durant un període de temps diferent.



2.8.4 Informació de la cadena alimentària

REQUISITS

! El titular de l'explotació ha trametre a l'escorxador 24 hores abans de l'arribada dels animals la informació següent:

- Titular de l'explotació
- Nom i marca oficial (o codi REGA) de l'explotació
- Responsable de l'expedició (integradora, tractant...)
- Permanència dels animals en els darrers 30 dies; informació de l'anterior tenidor, si s'escau
- Espècie, nombre i edat dels animals (en mesos) que es traslladen
- Identificació individual dels animals o per lot
- Inspecció realitzada per un veterinari en les 48 hores prèvies al trasllat, si n'hi ha hagut; en cas afirmatiu, descriure les possibles anomalies mitjançant la simptomatologia presentada*
- Qualificació sanitària de l'explotació*
- Presència d'alteracions sanitàries a la resta d'animals presents a l'explotació a les darreres 48 hores. Alteracions detectades, si s'escau*
- Malalties que puguin afectar la innocuïtat de la carn diagnosticades per un veterinari en els 12 mesos anteriors al trasllat
- Resultats d'anàlisis preses en els darrers 6 mesos de malalties zoonòtiques, si se'n disposa
- Mostres preses en animals per investigar residus i resultats, si s'escau
- Informes adjunts de l'escorxador en cas de troballes amb rellevància sanitària d'altres animals de l'explotació en els darrers 2 anys*
- Certificacions independents, sistemes complementaris de control... si se'n disposa
- Programes de control i vigilància de malalties en els quals es participa
- Nom i adreça del veterinari responsable de l'explotació o del que sol atendre-la*

*No és necessària aquesta informació si l'escorxador ja la té, perquè disposem d'un acord permanent o sistema d'assegurament de la qualitat

Tota aquesta informació pot acompanyar els animals (i no amb l'antelació de 24 hores) només:

- Fins a l'1 de gener de 2010
- Si un veterinari els ha inspeccionat a l'explotació i certifica que estan sans
- Si es tracta d'un animal sacrificat d'urgència i amb una declaració de conformitat signada per un veterinari
- Si no es lliuren directament des de l'explotació de procedència

- ! La informació tramesa ha de ser veraç i ha de coincidir amb la documentació i els registres presents en l'explotació.
- 👉 A l'annex 3.12 us mostrem un model, proposat per l'Administració, que recull aquesta informació. Qualsevol altre model també pot ser vàlid sempre que, com a mínim, contingui la informació obligatòria.



2.9 Medi ambient

2.9.1 Objectius

La producció ramadera ha de ser respectuosa amb l'entorn i ha de buscar la màxima eficiència dels recursos, la minimització i la correcta gestió dels residus i subproductes.

2.9.2 Gestió de les dejeccions ramaderes

REQUISITS

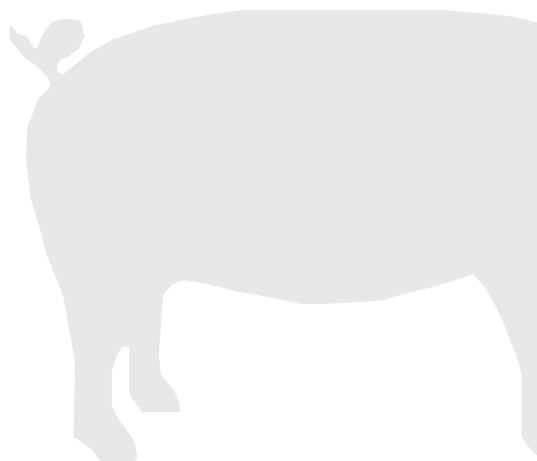
Les instal·lacions

- ! La capacitat d'emmagatzematge de purins ha de ser equivalent, com a mínim, a la producció de 4, 5 o 6 mesos, calculada a partir de la capacitat de l'explotació; aquesta autonomia d'emmagatzematge depen de la ubicació de les instal·lacions i la gestió que se'n faci, la qual s'especificarà en el Pla de gestió de purins; en el cas de porcs d'engreix, l'explotació ha de disposar d'un volum d'emmagatzematge mínim de 0,71 m³/plaça.
- ! La bassa de purins ha de ser totalment estanca i ha d'estar coberta o bé protegida amb una tanca perimetral per evitar accidents; es recomana que l'alçada mínima d'aquesta tanca sigui d'1 metre.
- ! Les aigües pluvials de les teulades de les instal·lacions no han d'entrar en contacte amb les dejeccions ramaderes; el sistema de recollida d'aquestes aigües pluvials no ha d'estar connectat a cap element del sistema d'emmagatzematge de les dejeccions. A més, el sistema d'emmagatzematge de dejeccions ramaderes ha d'estar construït de tal manera que no hi puguin entrar les aigües d'escorrentia superficial, per això és recomanable tenir la bassa coberta.



El Pla de gestió

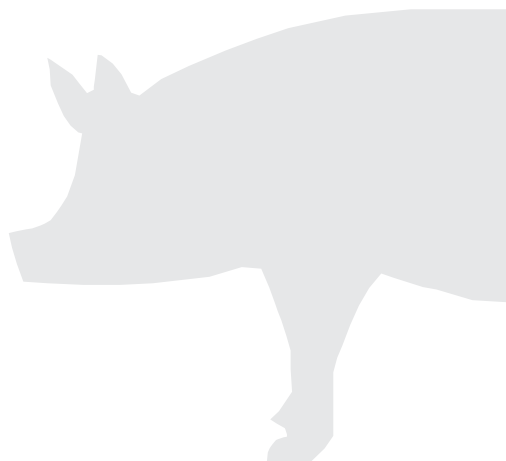
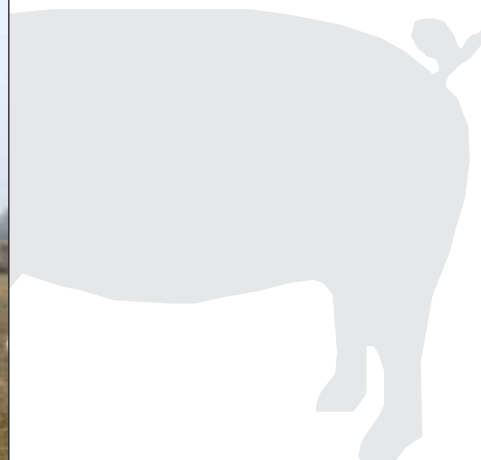
- ! Disposar i aplicar el Pla de gestió de les dejeccions ramaderes, individual o conjunt, redactat per un tècnic.
- ! El Pla de gestió s'ha de tornar a tramitar quan:
 - S'incrementi la capacitat de l'explotació de manera que comporti un increment superior a 1.500 kg de N o superior al 50 % de N
 - Es redueixi la superfície agrària de manera que es generi un excedent de més de 1.500 kg de N, o més del 50% de N
 - Hi hagi un canvi d'orientació productiva o de l'activitat de l'explotació
 - Es produeixin altes, baixes o modificacions d'explotacions integrades en plans de gestió conjunts
 - Es facin canvis en la gestió de les dejeccions
 - Se substitueixin les terres agràries declarades en el Pla en més d'un 30% o quan aquest canvi representi un increment de la quantitat aplicada a *zona vulnerable* superior a 1.500 kg de nitrogen en dejeccions/any; en la resta de casos, la mera substitució de les terres agràries declarades en el Pla per unes altres no comporta la presentació d'un nou pla sinó la comunicació d'aquesta substitució al DAR
 - Es canviï el titular de l'explotació; el nou titular ha d'aportar la conformitat de les parts sobre la vigència dels contractes preexistents referents a les dejeccions. Si l'explotació està inclosa en un pla de gestió conjunt i el nou titular ja en formava part, no cal revalidar els contractes



La gestió dels purins

! En *zones vulnerables*, la quantitat màxima de N que es pot aplicar al sòl procedent dels purins és de 170 kg N/ha i any, excepte en els següents cultius o situacions, que tenen un límit més baix.

Cultiu o grups de cultius	Dosi màxima de purins (kg N/ha)
Cereals de primavera (ordi i similars)	100
Gira-sol (excepte en les zones vulnerables 3, 7 i 10, on el límit és 170 kg N/ha)	150
Alfals (userda)	100
Altres lleguminoses herbàcies extensives (pèsol, favó, veça, etc.) en secà	50
Altres lleguminoses herbàcies extensives (pèsol, favó, veça, etc.) en regadiu	100
Enciam, escarola, bleda i espinac	150
Fruiters, ametller, avellaner i olivera; en secà	75
Fruiters, ametller, avellaner i olivera; en regadiu	130
Vinya i garrofer, en secà	60
Vinya i garrofer, en regadiu	100
Festuc i pollancre, en regadiu	130
Altres cultius llenyosos en secà	100
Pastures sense aprofitament mixt	80 (cada dos anys)



! En zones *no vulnerables*, la quantitat màxima de N que es pot aplicar al sòl procedent dels purins és la següent:

Cultiu o grups de cultius	Dosi màxima de purins (kg N/ha)
Rotacions de conreus farratgers intensius; prats artificials i praderies permanents ¹ ; conreus farratgers d'aprofitament mixt ¹ ; altres pastures fertilitzables ¹	210
Arròs	170
Hortícoles	250
Conreus herbacis (excepte arròs i hortícoles)	210
Conreus llenyosos en regadiu	170
Conreus llenyosos en secà (excepte vinya)	130
Vinya en secà	100

¹ La dosi màxima de purins s'ha de reduir en proporció a l'aportació de N amb altres materials orgànics (fems procedents de l'estabulació, dejeccions que deixa el bestiar en el terreny mentre pastura, etc.)

En zones *no vulnerables* es permet:

- Aplicar dosis superiors en un 30% a les de la taula anterior quan es pugui justificar agronòmicament l'augment de les dosis, a causa de l'elevada productivitat del cultiu; aquesta justificació ha de constar en un informe emès per una persona tècnica competent.
- Aplicar dosis superiors a les de la taula anterior en cas de biofumigació; s'ha de disposar d'un informe emès per una persona tècnica competent, que en justifiqui la necessitat.

! Respectar les èpoques de l'any en què no pot aplicar-se purí a determinats conreus.

Períodes en què NO es pot aplicar purí ¹	
Gramínies d'hivern per a gra o farratge (blat, ordi, civada, triticale, etc., excepte raigràs)	<i>Zones vulnerables 3, 6, 7 i 10²</i> Abril-agost 15 desembre-15 gener <i>Resta de zones vulnerables</i> Abril-15 setembre
Raigràs de cicle anual (sol o en barreges)	Abril-15 juliol
Ordi, blat i civada de primavera	Maig-desembre
Blat de moro i sorgo per a gra o farratge	Agost-15 gener
Prats permanents	Novembre-desembre
Gira-sol	15 juliol-gener
Arròs	Juny-15 febrer
Alfals (userda)	15 agost-desembre
Altres lleguminoses herbàcies extensives (pèsol, favó, veça, etc.)	Tot l'any excepte l'interval d'un mes i mig abans de sembrar
Colza, sembra d'hivern	<i>Zones vulnerables 3, 6, 7 i 10²</i> Març-juliol 15 desembre-15 gener <i>Resta de zones vulnerables</i> Març-juliol
Colza, sembra de primavera	Maig-gener
Olivera, vinya, fruiters, ametller, garrofer, noguera, festuc	Juliol-15 gener
Cítrics	Juny-gener
Pollancre	15 agost-desembre

¹ Els mesos o dates d'inici o final del període estan inclosos en la prohibició

² Definides en els decrets 283/1998, de 21 d'octubre, i 476/2004, de 28 de desembre, de designació de zones vulnerables i decret 136/2009, d'1 de setembre, d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables

! Respectar les distàncies següents a la vora de la llera del curs d'aigua, quan s'apliquin purins en sòls propers a cursos d'aigua.

Distància respecte a cursos d'aigua naturals i grans masses d'aigua ¹		
Sistema d'aplicació	Pendent general <10%	Pendent general >10%
Injectats o aplicats arran de terra	15 m	25 m
Aplicats d'altres maneres	35 m	50 m
Distància respecte a altres cursos d'aigua naturals ²		
Injectats o aplicats arran de terra	5 m	10 m
Conreus llenyosos en regadiu	10 m	25 m
Distància respecte a cursos d'aigua artificials (canals, sèquies, desguassos...) ³		
Injectats o aplicats arran de terra	1 m	
Aplicats d'altres maneres	2 m	

¹ Si existeix una banda de vegetació arbustiva o arbòria contínua, totes aquestes distàncies es redueixen a la meitat

² Definides a la cartografia escala 1:250.000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (1998)

³ No apareixen a la cartografia escala 1:250.000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (1998)

! Mantenir les distàncies següents al voltant d'altres explotacions, nuclis urbans, habitatges..., quan s'apliqui als sòls.

Distàncies que cal respectar en l'aplicació agrícola dels purins		
Distància (m) respecte a	Purí no injectat ni incorporat immediatament al sòl ¹	Purí injectat o incorporat immediatament al sòl
Granges porcines dels grups 2n, 3r i especial	200/150 ²	100
Granges porcines del grup 1r	100/75 ²	50
Granges no porcines	50	25
Centres de gestió de dejeccions	25	15
Punts de captació d'aigua per a consum humà	50	50
Nuclis habitatges	100/70 ²	40
Habitatges aïllats ³ , polígons industrials, centres de treball, àrees de lleure	75/5 ²	25

¹ La incorporació al sòl no és obligatòria quan pot perjudicar el tipus de conreu usat; en aquestes situacions cal respectar les distàncies indicades en la columna referida al purí no injectat ni incorporat immediatament al sòl

² Si s'aplica en tubs penjats (aplicació arran de terra), la distància que cal respectar és la menor de les dues

³ Si l'habitatge aïllat està directament relacionat amb l'explotació d'on procedeixen les dejeccions, no cal respectar aquestes distàncies

- ! Espargar, o incorporar els purins en el sòl, només es pot realitzar en terres de conreu, prats, pastures i activitats de rehabilitació de sòls o de revegetació d'espais degradats; aquesta aplicació no es pot fer en marges, ribassos o espones de les parcel·les.
- ! Aplicar purins al sòl queda prohibit si s'utilitzen els sistemes de reg, llevat que l'aplicació de la fracció líquida dels purins, tractada o no, es faci a través de sistemes de reg per aspersió o localitzat.
- ! Aplicar purins directament de la cisterna de transport queda prohibit si no hi ha la mediació de dispositius de repartiment o espargiment.
- ! Enterrar o incorporar el purí en el sòl en els casos i terminis següents, comptats des del moment en què s'apliquen a la superfície del sòl:
 - Aplicats entre 500-1.000 m de nuclis habitats, polígons industrials, centres de treball i àrees de lleure: 2 dies
 - Aplicats a menys de 500 m de nuclis habitats, polígons industrials, centres de treball i àrees de lleure: 24 hores
- 👉 Incorporar els purins al sòl no és obligatòria en els supòsits següents:
 - Prats i pastures ja implantats
 - Cultius llenyosos amb coberta vegetal entre línies
 - Sistemes de conreu de conservació
 - Aplicacions de cobertura en cultius herbacis
 - En general, quan pot perjudicar el tipus de conreu o l'ús que se'n fa
 - Aplicació amb el sistema de bandes d'aplicació amb tubs penjants (aplicació arran de terra) a més de 500 m de nuclis habitats, polígons industrials, centres de treball i àrees de lleure
- ! Aplicar purins en terrenys de pendent local superior al 5% és possible sempre que es prenguin mesures per minimitzar l'escorrentia superficial (aplicacions, labors i sembra perpendicular al pendent) i no s'aplicarà purí en terrenys amb un pendent local superior al 15%.
- ! No aplicar purí en terrenys coberts de gel o neu.

PRÀCTIQUES CORRECTES

-  Controlar que els abeuradors no vessin, ni malbaratar aigua durant els processos de neteja per evitar incrementar el volum de purí.
-  Procurar que el vehicle de transport de purins pugui carregar des de fora el perímetre de l'explotació.
-  Incorporar els purins dins el sòl al més aviat possible.

REGISTRES

! Llibre de gestió de les dejeccions ramaderes. S'hi ha de fer de constar les dades següents:

- Quantitats de dejeccions extretes de les fosses, femers o dipòsits, amb expressió de la seva destinació:
 - En cas d'aplicació agrícola: referència SIGPAC, persona cultivadora, quantitats efectivament aplicades (en m³ o tones, i també en kg de N), data d'aplicació i cultiu implantat o previst d'implantar. Fer constar, quan escaigui, el nom o la raó social del transportista i l'aplicador.
 - En cas de lliurament a un centre de gestió de dejeccions ramaderes o a un gestor de residus autoritzat: nom o raó social del destinatari, data de lliurament, quantitat (en volum o massa i també en kg de N).
- Quantitat de dejeccions anuals produïdes i les que es preveu produir.
- Aplicacions de tot tipus de fertilitzants nitrogenats, en cas de parcel·les gestionades agrícolament per la persona titular de l'explotació ramadera i situades en *zones vulnerables*.

En cas de plans de gestió conjunts, s'ha de portar un llibre de gestió de caràcter conjunt que permeti saber les dades de cada explotació individual. A més, les explotacions sotmeses al règim d'autorització ambiental han de presentar anualment el llibre de gestió al DAR; les anotacions s'han d'efectuar dins els 7 dies següents a l'acció i cal mantenir-ho tot durant 5 anys

! Arxiu dels albarans de lliurament de purins, si la gestió es fa fora el marc de l'explotació i/o el transport es fa a través de tercers. L'albarà ha d'incloure, com a mínim, la identificació de qui fa el transport, l'origen i la destinació (gestor o identificació de la parcel·la) del purí, i la quantitat; cal guardar-lo durant 5 anys.

2.9.3 Gestió de cadàvers

REQUISITS

- ! Recollir les baixes que es produeixen en les explotacions porcínes i transportar-les mitjançant una empresa autoritzada, des del contenidor de l'explotació fins a la planta de destrucció de cadàvers autoritzada.
- ! Subscriure el titular de l'explotació un contracte o una pòlissa d'assegurança amb una empresa autoritzada que cobreixi la recollida dels animals morts.
- ! Emmagatzemar els cadàvers en contenidors d'ús exclusiu, estancs i amb tapa.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Tenir un nombre de contenidors amb capacitat adequada per al nombre de baixes que es produeixen i la freqüència de recollida.
- ☞ Traslladar una baixa al contenidor al més aviat possible, mai d'un dia per l'altre.
- ☞ Usar recipients o carretons d'ús exclusiu per al trasllat de baixes.
- ☞ Deixar les baixes sempre dins el contenidor, el qual ha de mantenir-se sempre tapat.
- ☞ Trucar al servei de recollida quan tinguem alguna baixa perquè vinguin al més aviat possible.
- ☞ Mantenir els contenidors en bon estat de conservació i nets; sempre que, un cop feta la recollida, hagin quedat restes orgàniques i/o fluids els netejarem i desinfectarem.
- ☞ Procurar situar els contenidors de manera que puguem dipositar els cadàvers des de la *zona neta* i el camió pugui carregar-los des de l'exterior, o bé des de la *zona bruta*, però sense haver d'entrar en la *zona neta*.
- ☞ Col·locar els contenidors sobre una superfície pavimentada, de neteja i desinfecció fàcils, i si és possible amb desguàs per a la sortida dels líquids de neteja; cal mantenir-ne els voltants desbrossats i nets.
- ☞ Recordar que els contenidors refrigerats de cadàvers representen, des del punt de vista higiènic, mediam-biental i de bioseguretat, el millor sistema d'emmagatzemar les baixes.

2.9.4 Gestió dels residus especials ramaders

REQUISITS

- ! Emmagatzemar els envasos i les restes de medicaments, biocides, desinfectants, productes zoosanitaris i qualsevol altre material amb contaminació biològica en un contenidor a part, ja que són residus especials i han de ser incinerats en plantes de tractament autoritzades.
- ! Signar el titular de l'explotació un contracte amb una empresa de transport autoritzada o bé amb un centre de recollida i transferència (CRT), que es faci càrrec de portar els residus especials en una planta d'incineració autoritzada (l'Agència de Residus de Catalunya us pot informar de les empreses autoritzades).
- ! Dipositar aquests residus en l'explotació en un contenidor exclusiu, rígid, estanc, amb tancament hermètic i guardat sota cobert.
- ! El contenidor dels residus especials ha d'estar identificat.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Tenir el nombre de contenidors adequat al volum de residus especials que es generen i la freqüència de recollida.
- ☞ Separar el residus especials de la resta; no llençar altres deixalles al contenidor dels residus especials.
- ☞ No deixar envasos buits, ni medicaments o productes zoosanitaris caducats fora del contenidor.
- ☞ Mantenir el contenidor en bon estat i tapat.
- ☞ Portar el contenidor al Centre de Recollida de Transferència (CRT) quan estigui ple o bé avisar l'empresa de transport autoritzada amb uns dies d'antelació, abans que estigui ple del tot, perquè el reculli; això segons el contracte que tinguem subscrit.

REGISTRES

- ! Arxiu dels documents de recollida o lliurament dels contenidors de residus especials; cal guardar-lo durant 4 anys.

RESIDUS ESPECIALS RAMADERS		
	6.1. Tòxic UN. 3249 SÒLID TÒXIC CER. 180205	
Col·locació del residu:	Q16 / B15 / S2 / C35 / 05 / H6 / W / A860 / B0019	
R25 TÒXIC PER INGESTIÓ S37 UTILITZAR GUANTS ADEQUATS S46 EN CAS DE INGESTIÓ ANAR IMMEDIATAMENT AL METGE		
Data Entrega:	Data Emplenat:	Data Sortida:
		MARCA OFICIAL: Codi de registre de producció:

2.9.5 Gestió dels residus no especials

PRÀCTIQUES CORRECTES

-  Assimilar la resta de residus d'una explotació ramadera a residus municipals comercials.
-  Separar els residus segons la seva naturalesa, a fi de llençar-los al contenidor de recollida selectiva corresponent o a la deixalleria.

2.9.6 Emissions a l'atmosfera

REQUISITS

-  Les explotacions amb autorització ambiental (vegeu l'apartat 2.1.2) han de fer la declaració anual d'emissions a l'atmosfera de: metà (CH_4), òxid de dinitrogen (N_2O) i amoníac (NH_3), requerida pel Registre d'emissions i transferència de contaminants de Catalunya (PRTR-CAT). En cas de disposar d'instal·lacions de combustió d'una potència superior a 1 MW, també s'ha declarar l'emissió de PM10 (partícules de diàmetre $<10 \mu\text{m}$).

PRÀCTIQUES CORRECTES

-  Presentar la declaració al Departament de Medi Ambient i Habitatge amb l'objectiu de confirmar o desmentir l'esborrany que us envia la Direcció de Qualitat Ambiental, o bé d'encarregar un estudi tècnic.

RESPONSABILITATS

-  Estipular en el contracte d'integració les obligacions que cada una de les parts assumeix en la gestió de les dejeccions ramaderes establertes pel Pla de gestió corresponent, i també de la resta de subproductes ramaders o residus generats per l'explotació.

2.10 Personal

2.10.1 Objectiu

Una formació adequada del personal que té cura dels animals és cabdal per obtenir-ne el màxim rendiment possible.

A banda d'això, la feina del ramader no està exempta de riscos, que cal conèixer i prevenir.



2.10.2 Formació del personal

REQUISITS

- ! El personal que té cura dels animals ha d'acreditar que ha realitzat un curs de 20 hores mínim sobre benestar animal. Per obtenir informació d'aquests cursos podeu adreçar-vos al DAR.



2.10.3 Prevenció de riscos laborals

REQUISITS

- ! Garantir a les explotacions la seguretat i unes bones condicions higièniques i sanitàries a les persones que hi treballen.
- ! Tenir el *Pla de prevenció de riscos laborals* (PPRL) sempre que es contracti algun treballador, independentment del temps pel qual se'l contracti.

El **PPRL** pot fer-lo una empresa externa o bé, alternativament, pot fer-lo el mateix empresari sempre que es compleixin els tres supòsits següents:

- Hi hagi menys de 6 treballadors
- L'empresari hi desenvolupi habitualment la seva activitat
- Estigui capacitat (hagi realitzat, com a mínim, el curs de Funcions de nivell bàsic, de 30 hores)

En el supòsit que ho faci el mateix empresari, cal passar una auditoria del **PPRL** cada 5 anys.



- ! Formar el personal sobre els riscos inherents al seu lloc de treball i les mesures de prevenció.
- ! Dotar el personal dels equips de protecció individuals (EPI) que determini el Pla de prevenció de riscos laborals; al seu torn, els treballadors han de signar un certificat conforme disposen i saben utilitzar els EPI.
- ! Disposar d'una farmaciola a l'explotació per atendre petits accidents de treball.
- ! Disposar, com a mínim, de 2 extintors: un de CO₂, al costat del quadre elèctric, i un altre de pols ABC, amb el cartell senyalitzador ben visible.

PRÀCTIQUES CORRECTES

- ☞ Conèixer els riscos de patir accidents a la granja.
- ☞ Prendre mesures preventives per reduir, controlar o eliminar els riscos detectats.

Riscos associats a l'activitat ramadera

- Accidents amb animals (aixafades, mossegades, atrapaments...)
- Exposició a agents biològics (brucel·losi, tètanus...)
- Risc de problemes respiratoris associats a l'ambient de l'interior de les granges (pols, gasos de les dejeccions ramaderes...)
- Riscos en la manipulació de medicaments i productes químics corrosius i irritants
- Risc d'atrapament a mecanismes de transmissió de les granges
- Risc d'asfixia per accés a espais confinats (fossats de purins o sitges de gra)
- Riscos associats a la maquinària agrícola
- Risc d'incendi de matèries combustibles
- Risc de caiguda a diferent nivell (d'escaleres de sitges, golfes, teulats...)
- Risc de relliscades i caigudes
- Riscos associats a l'electricitat
- Riscos de punxades amb agulles
- Sobreesforços per enlairament de càrregues
- Moviments repetitius

 Encara que no es tingui personal contractat és convenient dotar-se dels EPI per evitar riscos.

Exemple d'EPI que s'han de tenir en una granja

- Botes amb puntera reforçada
- Guants de làtex o vinil
- Guants de cuir
- Ulleres protectores
- Mascaretes protectores
- Roba adequada
- Protectors acústics

 Estar al dia de la vacunació antitetànica.

 Tenir a mà els principals telèfons d'urgències.

Emergències	112
Urgències mèdiques i ambulàncies	061
Mossos d'Esquadra	088
Bombers	085
Informació toxicològica	915 620 420

AUTOCONTROL

! Anualment una empresa especialitzada ha de fer el manteniment dels extintors.

RESPONSABILITATS

! El titular de l'explotació és responsable de complir i fer complir les mesures de prevenció de riscos laborals a qualsevol persona que realitzi qualsevol feina a la seva explotació.

ANNEX 3.1 REGISTRE DE VISITES

REGISTRE DE VISITES

Explotació:
MO:

Data	Nom i cognom	Matrícula	Procedència	Signatura

ANNEX 3.2 REGISTRE D'ANIMALS NO IDENTIFICATS INDIVIDUALMENT



Marca oficial

Codi REGA

Full de registre d'incidències i moviments. Subexplotacions porcines. Nau¹:

Data	Nombre d'animals	Incidència²	Categoria³	Origen (Marca / Codi REGA)	Destinació (Marca / Codi REGA)	Identificació del document sanitari

Signatura del/de la titular

Data de lliurament i segell OC
Full núm:

La primera anotació correspondrà al nombre d'animals presents a l'explotació en el moment d'inici d'aquest llibre.

1. Opcionalment aquest full es pot gestionar per naus o es poden ajuntar les naus indicant el nombre
2. Entrada (E), Venda (V), Mort (M), Sacrifici (S). Sacrifici sanitari a l'explotació (SS). Canvi de categoria (C). Nova explotació-nou llibre (O). Canvi de format del llibre (F). Reinici del llibre arran d'una actuació oficial (RI)
3. Femelles, Mascles, Cria, Transició, Reposició, Engreix

ANNEX 3.3 REGISTRE D'INCIDÈNCIES I MOVIMENTS D'ANIMALS IDENTIFICATS INDIVIDUALMENT



Marca oficial

Codi REGA

Full de registre d'incidències i moviments per a animals identificats individualment. Subexplotacions porcines. Nau¹:

Data	Número d'identificació personal	Sexe	Incidència ²	Origen (Marca / Codi REGA)	Destinació (Marca / Codi REGA)	Identificació del document sanitari

Signatura del/de la titular

Data de lliurament i segell OC
Full núm:

La primera anotació correspondrà al nombre d'animals presents a l'explotació en el moment d'inici d'aquest llibre.
1. Opcionalment aquest full es pot gestionar per naus o es poden ajuntar les naus indicant el nombre.
2. Entrada (E), Naixement (N), Venda (V), Mort (M), Sacrifici (S), Sacrifici sanitari a l'explotació (SS), Canvi de categoria (C), Nova explotació-nou llibre (O), Canvi de format del llibre (F), Reinici del llibre arran d'una actuació oficial (RI)

ANNEX 3.4 REGISTRE D'INCIDÈNCIES I MOVIMENTS D'ANIMALS IDENTIFICATS INDIVIDUALMENT AMB ALTES I BAIXES A LA MATEIXA LÍNIA



Codi REGA

Full de registre d'incidències i moviments per a animals identificats individualment amb altes i baixes a la mateixa línia. Subexplotació porcina. Nau¹

[illegible]

Data de lliurament i segell OC
Full núm:

La primera anotació correspondrà al nombre d'animals presents a l'explotació en el moment d'inici d'aquest llibre.

1. Opcionalment aquest full es pot gestionar per nom o es poden ajuntar les naves indicant el nombre.

ANNEX 3.5 REGISTRE DE MALALTIES D'ANIMALS

REGISTRE DE MALALTIES D'ANIMALS

Explotació:
MO:

Full núm:

Data	Malaltia	Identificació animals o lots afectats	Proves diagnòstiques		Tractaments / Mesures	Veterinari i número de col·legiat
			Prova	Data		

ANNEX 3.6 REGISTRE D'ALTRES ACTUACIONS, INSPECCIONS I CONTROLS



Marca oficial

Codi REGA

Full de registre d'altres actuacions, inspeccions i controls. General¹

Data	Actuació / Incidència²	Número del document³	Nom i signatura⁴

Signatura del/de la titular

Data de lliurament i segell OC
Full núm:

En aquest full s'anotaran tant les actuacions oficials (ex.: lliurament de talonaris, vacunacions, trasllat d'animals...) com les no oficials.

1. Opcionalment aquest full es pot gestionar per naus 1. En cas que a l'explotació hi hagi més d'una espècie es poden anotar en aquest full les actuacions tant oficials com no oficials que afectin tota l'explotació. Les actuacions dirigides a una única espècie caldrà anotar-les al full corresponent de la subexplotació.

2. Indicar el tipus d'actuació: Lliurament de documents sanitaris, trasllat d'animals i inspecció i motiu d'aquesta o qualsevol altra actuació.

3. Indicar el número del document sanitari en cas de trasllat , número de sèrie dels talonaris i en cas d'inspecció oficial el codi d'acta.

4. Indicar el nom de la persona que realitza l'actuació.

ANNEX 3.7 REGISTRE D'ANÀLISIS REALITZADES

REGISTRE D'ANÀLISIS REALITZADES

Explotació:
MO:

Full número:

Data	Tipus de mostra	Número de document / acta ¹	Motiu	Identificació animals tractats	Número document resultats ¹

¹ Relacionar-lo amb la documentació arxivada

ANNEX 3.8 REGISTRE DE TRACTAMENTS VETERINARIS



Marca oficial

Codi REGA

Registre de tractaments veterinaris

Espècie:

Nau / Lot:

Full núm.

Medicament / Pinso medicamentós					Tractament			Identificació	Recepta
Data	Prescripció / Administració	Denominació	Dosi / Quantitat ¹	Proveïdor ¹ Nom i adreça	Procés / Afecció tractada ¹	Durada ¹	Temps d'espera ¹	Animals tractats	Numeració

1 No cal emplenar-les si ja consten en la recepta, sempre que aquesta recepta estigui identificada amb un número i que aquesta identificació s'indiqui en el camp corresponent.

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, sobre protecció de dades de caràcter personal, us informem que les dades facilitades seran enregistrades en un fitxer automatitzat i que només seran usades per als fins indicats. Podeu exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició per escrit a: Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614, 08007 Barcelona.

La informació següent correspon a dades amb què cal omplir el Registre de tractaments veterinaris (annex 3.8)

Data	Prescripció / Administració	Denominació
Data de prescripció / Data d'aplicació	P: prescrit pel veterinari AV: administrat o prescrit i aplicat pel veterinari/ària (indiqueu el núm. de col·legiat del veterinari aplicador) AR: aplicat pel ramader	Nom comercial del medicament. Si es pinso medicamentós, posar: pinso medicamentós En cas de vacunació d'Aujeszy, indiqueu també el número de lot
Dosi i quantitat	Proveïdor, nom i adreça	Procés / Afecció tractada
Dosi / Quantitat de medicament o pinso medicamentós prescrit / administrat	Nom i adreça del centre que ha dispensat el medicament; si està ubicat a Catalunya podeu substituir-lo pel seu número d'autorització	Procés o malaltia que cal tractar. Altres actuacions: - Desinfeccions - Desinsectacions - Etc.
Durada	Temps d'espera	Animals tractats
Temps del tractament: - Aquell que indica la recept - Aquell que el ramader o veterinari ha estat aplicant el tractament	Aquell indicat pel veterinari prescriptor o pel prospecte	Identificació individual, si s'escau. En tractaments col·lectius, indiqueu nau, corral, lot...
Numeració		
Numeració de la recepta o número correlatiu que el ramader assigna a les receptes arxivades		

ANNEX 3.9 REGISTRE DE CONTROL DELS ANIMALS. BENESTAR ANIMAL



Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

Marca oficial

Codi REGA

Full de registre de control dels animals. Benestar animal. Subexplotacions porcines

Data ²	Incidència ²	Data ¹	Incidència ²	Data ¹	Incidència ²

Signatura del/de la titular

Data de lliurament i segell OC
Full núm:

1. Indicar la data de la incidència.
2. Indicar el nom i signatura de qui efectua el control. En cas de trobar alguna incidència descriure-la breument.

ANNEX 3.10 REGISTRE D'ALIMENTACIÓ

REGISTRE DE LA NATURALESIA I L'ORIGEN DELS ALIMENTS SUBMINISTRATS

Explotació:
MO:

Full núm:

Data	Quantitat	Proveïdor	Tipus de pinso / nom comercial	Número factura, albarà... ¹

¹ Relacionar-lo amb la documentació arxivada

ANNEX 3.11 REGISTRE DE SUBSTITUCIONS



Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

Marca oficial

Codi REGA

Full de registre de substitucions. Subexplotacions porcines

Data substitució	Número identificació antic o de país tercer	Número d'identificació nou	Motiu

Signatura del/de la titular

Data substitució	Número identificació antic o de país tercer	Número d'identificació nou	Motiu

Data de lliurament i segell OC
Full núm:

ANNEX 3.12 INFORMACIÓ DE LA CADENA ALIMENTÀRIA

Núm. de Document sanitari de trasllat Nº de Documento sanitario de traslado

Informació de la cadena alimentària – Declaració del responsable/titular de l'explotació
Información de la cadena alimentaria – Declaración del responsable /titular de la explotación

A. Dades administratius / Datos administrativos

Titular de l'explotació / Titular de la explotación	
Nom de l'explotació / Nombre de la explotación	Marca oficial o Codi REGA / Marca oficial o código REGA
Responsable de l'expedició (Nom i cognoms) / Responsable de la expedición (Nombre y apellidos)	
Els animals han romàs a l'explotació durant els darrers 30 dies, 21 dies en el cas de les aus Los animales han permanecido en la explotación durante los últimos 30 días, 21 días en el caso de las aves	
☐ SI ☐ NO	
Si respon NO, aporta informació facilitada pel propietari anterior? Si responde NO, aporta información facilitada por el propietario anterior?	
☐ SI ☐ NO	

B. Dades del trasllat / Datos del traslado *1

Especie animal / Especie animal	
☐ Bovina/Bovina ☐ Porcina/Porcina ☐ Ovina/Ovina ☐ Gabrum/Caprina ☐ Aus de corral/Aves de corral ☐ Lagomorts/Lagomorfos	
☐ Èquids/Équidos ☐ Caça de cria/Caza de cría	
Nombre d'animals que es traslladen (en lletra) / Número de animales que se trasladan (en letra)	
Edat aproximada (grup d'edat) / Edad aproximada (grupo de edad)	
Identificació dels animals que es traslladen / Identificación de los animales que se trasladan	
☐ Animals amb identificació per lot / Animales con identificación por lote. S'indica la identificació / Se indica la identificación:	
☐ Animals amb identificació individual / Animales con identificación individual. S'annexa relació / Se anexa relación	

C. Informació dels animals traslladats / Información de los animales trasladados

Els animals han estat sotmesos a una revisió per part d'un veterinari/aria en les 48 hores prèvies al trasllat Los animales han sido sometidos a una revisión por parte de un/a veterinario/aria en las 48 horas previas al traslado			
☐ SI ☐ NO			
En cas afirmatiu si s'han detectat anomalies, especificar quines / En caso afirmativo si se han detectado anomalías, especificar cuales:			
Els animals han estat sotmesos a tractaments en els darrers 30 dies Los animales ha sido sometidos a tratamientos durante los últimos 30 días			
☐ SI ☐ NO			
En cas afirmatiu, es detallen dels tractaments / En caso afirmativo se detalla los tratamientos:			
Identificació d l'animal/lot tractat / Identificación del animal/ lote tratado	Nom comercial / Nombre comercial	Data de la darrera administració / Fecha de la última administración	Període de supressió / Periodo de supresión

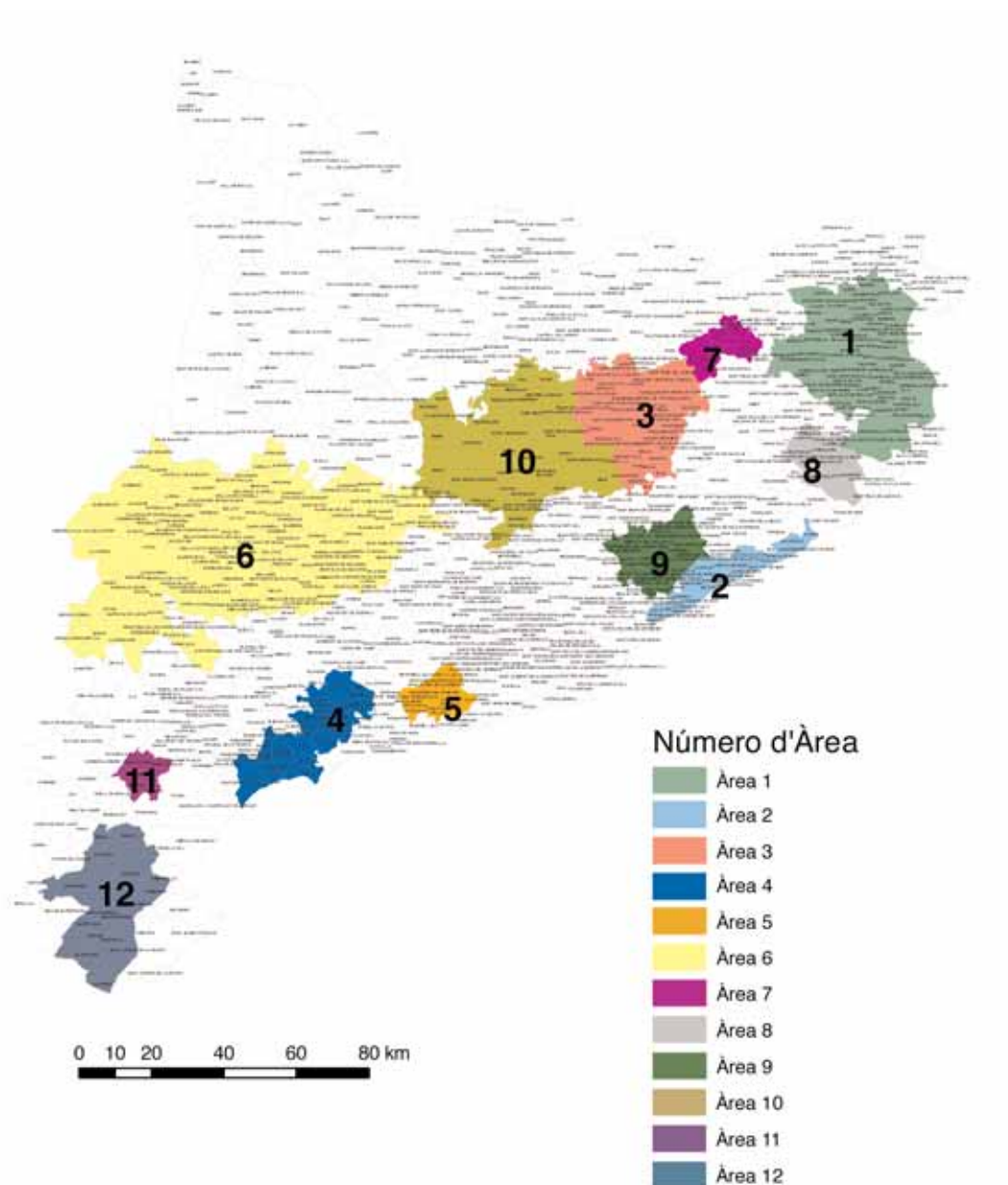
D. Informació de la explotació de procedència / Información de la explotación de procedencia

Qualificació sanitària de l'explotació / Calificación sanitaria de la explotación *1	
Presencia d'alteracions de l'estat sanitari de la resta d'animals de l'explotació a les darreres 48 hores Presencia de alteraciones del estado sanitario del resto de animales de la explotación en las últimas 48 horas En cas afirmatiu, es descriu / En caso afirmativo, se describe :	
☐ SI ☐ NO	
Als 12 mesos anteriors un/a veterinari/a ha diagnosticat malalties que puguin afectar la innocuitat de la carn En los 12 meses anteriores al traslado un/a veterinario/a ha diagnosticado enfermedades que puedan afectar la inocuidad de la carne En cas afirmatiu, es detallen / En caso afirmativo, se detallan :	
☐ SI ☐ NO	
Als darrers 6 mesos han hagut resultats positius en mostres preses en el marc dels controls de zoonosi En los últimos 6 meses han habido resultados positivos en muestras tomadas en el marco de los controles de zoonosis En cas afirmatiu, marcar quina / En caso afirmativo, marcar cual :	
☐ Brucel·losi/Brucelosis ☐ Tuberculosi/Tuberculosis ☐ Leucosi/Leucosis ☐ EET ☐ Salmonel·losi/Salmonelosis	
Als darrers 6 mesos s'han pres mostres als animals per investigar residus En los últimos 6 meses se ha tomado muestras a los animales para investigar residuos	
S'han pres mostres i el resultat ha estat positiu / Se han tomado muestras y el resultado ha sido positivo	
☐ Encara no es disposa dels resultats / Aun no se dispone de los resultados	
☐ SI ☐ NO	
Si ha estat positiu, indicar substància i resultat / Si ha sido positivo indicar sustancia y resultado	
Substància / Sustancia	Resultat / Resultado
Als darrers 2 anys l'escorxador ha notificat troballes amb rellevància sanitària en animals procedents d'aquesta explotació / En los últimos 2 años el matadero ha notificado hallazgos con relevancia sanitaria en animales procedentes de esta explotación	
☐ SI ☐ NO	
En cas afirmatiu, s'adjunten les notificacions / En caso afirmativo, se adjunta las notificaciones	
Participa en programes de control o vigilància oficials / Participa en programas de control o vigilancia oficiales	
☐ SI ☐ NO	
En cas afirmatiu, marcar en quin / En caso afirmativo, marcar en cual :	
☐ Campanya de sanejament del boví ☐ Campanya de sanejament de l'oví/cabrum ☐ Llengua blava ☐ EETs ☐ Influència aviària ☐ Salmonel·losi ☐ Malaltia d'Aujeszky ☐ Vigilància serològica del porcí ☐ Altres:	
Nom i núm. de col·legiat/ada del/de la veterinari/a privat/ada que atén normalment l'explotació / Nombre y nº de colegiado/a del/de la veterinario/a privado/a que atiende normalmente la explotación	
Observacions pel titular de l'explotació / Observaciones por el titular de la explotación	
Observacions per l'escorxador / Observaciones por el matadero	
Data prevista de sortida dels animals / Fecha prevista de salida de los animales	Data de recepció dels animals / Fecha de recepción de los animales
Nom i signatura del responsable /titular de l'explotació de procedència / Nombre y firma del responsable/ titular de la explotación de procedencia	Nom i signatura del titular o responsable de l'escorxador / Nombre y firma del titular o responsable del matadero

NOTA: El document amb la informació de la cadena alimentària no substitueix en cap cas el document sanitari de trasllat / El documento con la información de la cadena alimentaria no sustituye en ningún caso al documento sanitario de traslado.

*1 Si aquest document acompanya als animals juntament amb la documentació sanitària els apartats marcats amb *1 no s'han d'omplir si la informació figura al document sanitari de trasllat / Si este documento acompaña a los animales junto con al documentación sanitaria los apartados marcados con *1 no se han de cumplimentar si la información figura en el documento sanitario de traslado

ANNEX 3.13 MAPA DE ZONES VULNERABLES



4 GLOSSARI

Activitat antifúngica: evita el desenvolupament dels fongs o els destrueix.

Aigua neta: es pot considerar aigua neta aquella que és clara, incolora, inodora, insípida i sense evidències de contaminació biològica o química.

Analgesia: absència de sensibilitat al dolor.

Anestèsia: pèrdua reversible de totes les sensacions induïda per fàrmacs.

Animals d'abastament: animals que s'exploten per destinar-los al consum alimentari humà.

Animals periantròpics: animals que viuen en ambients humanitzats.

Aplicació intramuscular: aplicar el producte injectable dins del múscul.

APPCC: anàlisi de perills i punts de control crític. Sistema per garantir la seguretat alimentària basat en l'anàlisi, la identificació i la valoració dels perills en la manipulació dels productes alimentaris i en el seu control i la seva prevenció.

Benestar animal: grau d'adaptació d'un animal al seu ambient, que implica absència de patiment.

Bigueta: la part de l'entramat sòlid de la reixa (*slat*).

Bioseguretat: conjunt de mesures preses en una explotació per protegir els animals de malalties infeccioses.

Caudofàgia: conducta redirigida d'alguns animals consistent en mossegar la cua d'altres animals, especialment en situacions d'estrès.

Certificat sanitari de moviment: documentació oficial que autoritza un determinat trasllat d'animals.

CHE: Confederació Hidrogràfica de l'Ebre. Organisme oficial encarregat de la gestió de l'aigua a la conca hidrogràfica de l'Ebre.

Contaminació encreuada: contaminació d'un aliment per microorganismes o substàncies provinents d'un altre aliment, a través de la manipulació conjunta, utilitatge, aire, vectors...

dB(A): decibel A. Unitat de mesura del nivell de sonor mitjà, filtrant les baixes i molt altes freqüències, deixant només les freqüències de risc per l'oïda

DMHA: Departament de Medi Ambient i Habitatge.

DAR: Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural.

Document d'acompanyament: document que acompanya el pinso i que conté tota la informació referent al lot, composició,...

EAC: entitat ambiental de control. Entitat que disposa de la concessió de la Generalitat de Catalunya per realitzar controls i avaluacions ambientals; al Departament de Medi Ambient i Habitatge us poden informar de quines empreses disposen d'aquesta concessió.

EIC: entitat d'inspecció i control. Entitat que disposa de la concessió de la Generalitat de Catalunya per realitzar inspeccions en matèria de seguretat industrial; al Departament de Treball us poden informar de quines empreses disposen d'aquesta concessió.

EPI: equip de protecció individual. Equips, complements o accessoris destinats als treballadors perquè es protegeixin dels riscos que puguin amenaçar la seva seguretat o salut.

Fenedura: obertura de la reixa (*slat*).

Higiene: conjunt de condicions que tenen per objecte garantir les necessàries qualitats sanitàries dels aliments perquè siguin nutritius, d'aspecte agradable, nets i exempts d'agents nocius.

Innocu: que no fa mal.

Insecticida *adulticida*: mata les formes adultes dels insectes.

Insecticida *larvicida*: mata les larves dels insectes.

Lux: unitat de mesura del nivell d'il·luminació.

Malaltia infectocontagiosa: malaltia que es transmet d'un animal a un altre per contacte directe o indirecte.

OGAU: Oficina de Gestió Ambiental Unificada.

Pediluvi: recipient amb desinfectant on poder desinfectar el calçat per immersió.

Pinso medicamentós: pinso que porta incorporada qualsevol premescla medicamentosa.

Productes zoosanitaris: productes destinats a la sanitat i higiene dels animals i el seu entorn.

Productes fitosanitaris: productes destinats a la sanitat vegetal.

Rodenticida: producte destinat a matar rosegadors.

Tractaments rutinaris: tractaments que es fan de forma sistemàtica en l'explotació (per exemple, injecció de ferro als garrins).

Traçabilitat: informació que permet reconstruir l'historial d'un producte.

Vacunació antitetànica: la vacunació contra la malaltia del tètanus està recomanada a tota la població; Informeu-vos-en en el vostre centre d'atenció primària.

Zona bruta: la part més externa de l'explotació i amb risc de contaminació exterior.

Zona neta: és la zona on no s'ha de permetre l'entrada d'elements de l'exterior que puguin introduir agents patògens per als animals.

